

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Finanční analýza zdravé a nezdravé firmy, kritéria úpadku firmy

Financial Analysis of Healthy and Unhealthy Company, Company Failure Criteria

Student: Bc. Kamila Sušovská

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Dagmar Bařinová, Ph.D.

Ostrava 2010

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci vypracovala samostatně mimo příloh č. 1 až č. 14, které mi byly dány k dispozici. Uvedla jsem zde veškerou literaturu a další prameny.“

Ve Frýdku – Místku 15. dubna 2010

Obsah

1	Úvod	1
2	Teoretická východiska finanční analýzy	2
2.1	Možnosti využití finanční analýzy	2
2.2	Zdroje vstupních dat	3
2.3	Rizika finanční analýzy	6
2.4	Metody finanční analýzy	8
2.4.1	Analýza absolutních ukazatelů.....	10
2.4.2	Analýza rozdílových a tokových ukazatelů.....	10
2.4.3	Analýza poměrových ukazatelů	12
2.4.3.1	Ukazatele likvidity	12
2.4.3.2	Ukazatele rentability	13
2.4.3.3	Ukazatele zadluženosti.....	15
2.4.3.4	Ukazatele aktivity.....	19
2.5	Ekonomické aspekty signalizující úpadek	20
3	Charakteristika vybrané zdravé a nezdravé firmy	25
3.1	STAVIKOM OSTRAVA, s.r.o.....	25
3.1.1	Základní údaje	25
3.1.2	Předmět podnikání.....	25
3.1.3	Další údaje	26
3.2	RESTAV, spol. s r.o.....	26
3.2.1	Základní údaje	26
3.2.2	Předmět podnikání.....	27
3.2.3	Další údaje	27
4	Finanční analýza firem, ekonomické aspekty signalizující úpadek firmy ...	30
4.1	Finanční analýza společnosti Stavikom Ostrava s.r.o.	30
4.2	Finanční analýza Restav, spol. s.r.o.....	37

4.3	Zhodnocení finanční analýzy společnosti Stavikom Ostrava s.r.o.....	43
4.4	Zhodnocení finanční analýzy společnosti Restav, spol. s.r.o.	45
4.5	Souhrnné zhodnocení vybraných společností	47
5	Závěr	54
	Seznam použité literatury	56
	Seznam zkratk	
	Seznam tabulek	
	Seznam grafů	
	Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
	Seznam příloh	

1 Úvod

Základním cílem činnosti podniku z ekonomického pohledu je dosahování rentability, tedy odpovídajícího zisku ze své běžné činnosti ve vazbě na vložený kapitál, při zajištění platební schopnosti (likvidity). Vrcholným cílem podniku je pak zpravidla zvyšování jeho ekonomické hodnoty. Základním prostředkem pro získání informací o rentabilitě, likviditě, hodnotě a dalších finančních charakteristik podniku je interpretace účetních výkazů s využitím metod finanční analýzy. Finanční analýza je tedy soubor postupů prováděných za účelem získání informací pro finanční řízení podniku a rozhodování externích subjektů.

Cílem této diplomové práce je finanční analýza společnosti Stavikom Ostrava s.r.o. a společnosti Restav, spol. s.r.o., která se nachází v úpadku, v letech 2005 až 2008, její vyhodnocení, srovnání a posouzení kritérií úpadku společnosti. Společnosti byly vybrány náhodně z obchodního a insolvenčního rejstříku a mají podobný obor podnikání a to dokončovací stavební práce.

První kapitola se zabývá teoretickými východisky finanční analýzy. Jsou zde vymezeny zdroje pro finanční analýzu, rizika, která mohou ovlivnit výsledky zkoumání, a hlavně metody finanční analýzy. Na závěr se tato kapitola věnuje ekonomickým aspektům signalizujícím úpadek firmy.

Druhá kapitola obsahuje základní charakteristiku vybraných společností. Zdravou firmu prezentuje společnost Stavikom Ostrava s.r.o., nezdravou pak Restav, spol. s.r.o. Informace o firmách byly získány z obchodního a insolventního rejstříku.

Ve třetí kapitole je zpracována finanční analýza vybraných společností za roky 2005 až 2008 a vyhodnocení jejích výsledků.

Při zpracování diplomové práce jsem použila metodu analýzy a syntézy a metodu popisu.

2 Teoretická východiska finanční analýzy

Nedílnou součástí finančního řízení v moderních podnicích je finanční analýza. Spolu s interpretací účetních výkazů je základním nástrojem pro získání informací o rentabilitě, likviditě, hodnotě a dalších finančních charakteristik podniku.

Finanční analýza je soubor postupů prováděných s cílem získat údaje pro finanční řízení podniku a rozhodování externích subjektů. Jedná se o finančně ekonomické hodnocení podniku, které vychází z účetních, popřípadě dalších, informací.

Podstata finanční analýzy spočívá ve využití analytických metod a nástrojů pro získání potřebných informací z finančních výkazů. Tyto informace zobrazují důležité údaje o výsledcích minulé podnikatelské činnosti hodnoceného subjektu a o současné finanční situaci. Údaje zobrazují důsledky předešlých podnikatelských rozhodnutí a umožňují i určitý předpoklad o budoucím vývoji podniku.

Vzhledem k tomu, že finanční analýza není na rozdíl od finančního účetnictví a daňové problematiky upravována žádnými obecně závaznými právními předpisy nebo všeobecně uznávanými jednotnými standardy, se v odborné literatuře různých autorů vyskytuje nejednotnost používané terminologie.

2.1 Možnosti využití finanční analýzy

Mezi základní skupiny uživatelů, které se zajímají o informace o podniku, patří vedení podniku, vlastníci (investoři), financující banka a obchodní partneři.

Vedení podniku využívá možnosti finanční analýzy pro získání informací o minulém vývoji podniku, o příčinách úspěchu či neúspěchu hospodaření podniku, náměty pro zefektivnění systému hospodaření a řízení podniku, možné rizika aktuální vývoje atd. Znalost finanční situace podniku umožňuje vedení podniku správně se rozhodovat při získávání finančních zdrojů, při zajišťování optimální majetkové struktury včetně výběru vhodných způsobů jejího financování, při alokaci volných peněžních prostředků, při rozdělování disponibilního zisku.

Pro vlastníky podniku jsou důležité informace o míře zhodnocení vloženého kapitálu. Dále se například také zajímají o to, jak vedení podniku hospodaří s vloženým kapitálem, o budoucím potenciálu podniku. Do této skupiny patří i potencionální investoři, kteří uvažují o umístění svých peněžních prostředků do podniku a zároveň si chtějí ověřit, zda bude jejich rozhodnutí správné. Financující banky zajímají především údaje o ekonomické pozici podniku a jeho možnostech splácet úvěr. Na základě údajů o finančním stavu podniku se věřitelé rozhodují, zda poskytnout společnosti úvěr, v jaké výši a za jakých podmínek.

Obchodní partneři využívají finanční analýzu pro získání informací důležitých pro budoucí obchodní styky, například z hlediska schopnosti hradit závazky.

2.2 Zdroje vstupních dat

Nejdůležitějším zdrojem informací pro finanční analýzu je soustava dokumentů tvořících účetních závěrku, tj. účetní výkazy (rozvaha, výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu), příloha k účetním výkazům a výroční zpráva. Tento soubor dat zpravidla plně dostačuje k provedení standardní finanční analýzy.

Rozvaha

Rozvaha poskytuje statický obraz podnikového majetku, jeho velikosti a struktury a také velikosti a složení zdrojů finančního krytí. Umožňuje hodnotit strukturu zdrojů a strukturu majetku, kterým podnik disponuje. V rozvaze nejsou vykazovány jen stavy majetku a kapitálu, ale také výsledek hospodaření jako saldo mezi aktivy a pasivy, včetně vlastního kapitálu. Základní funkcí rozvahy je poskytnout k určitému okamžiku přehled o majetkové a kapitálové situaci podniku. Sestavuje se při založení podniku a dále v pravidelných intervalech, přičemž délka intervalu se shoduje s obdobím, za které je sledována tvorba zisku a konečná rozvaha minulého období je zároveň počáteční rozvahou běžného období. Měsíčně je sestavována pro potřeby operativního manažerského řízení, ročně pro výkaznictví, externí uživatele aj.

Výkaz zisku a ztráty

Ve výkazu zisku a ztrát (výsledovce) se zachycují toky nákladů a výnosů. Výkaz zisku a ztrát tedy informuje o výši výsledku hospodaření, který byl za dané období vytvořen a také o objemech a skladbě nákladů a výnosů, které se na jeho dosažení podíleli.

Převažují-li výnosy nad náklady, hospodařila firma se ziskem, v opačném případě, když náklady jsou v daném účetním období vyšší než její výnosy, je výsledkem ztráta.

Výkaz je uspořádán stupňovitě – tak, aby umožnil vyčíslit:

- Provozní výsledek hospodaření před zdaněním (vyjadřuje rozdíl mezi výnosy a náklady provozního charakteru, tj. přidaná hodnota + ostatní provozní výnosy – ostatní provozní náklady),
- Finanční výsledek hospodaření před zdaněním (vyjadřuje rozdíl výnosů a nákladů finančního charakteru),
- Výsledek hospodaření za běžnou činnost po zdanění daní z příjmů (tj. součet provozního a finančního výsledku hospodaření po odečtení daně z příjmu za běžnou činnost),
- Mimořádný výsledek hospodaření po zdanění (vyjadřuje rozdíl výnosů a nákladů mimořádného charakteru, tj. od mimořádných výnosů se odečtou mimořádné náklady a daň z příjmů z mimořádné činnosti),
- Celkový výsledek hospodaření za účetní období po zdanění daní z příjmů (tj. součet výsledku hospodaření za běžnou činnost a mimořádného výsledku hospodaření).

Přehled o peněžních tocích

Výkaz peněžních toků doplňuje rozvahu a výkaz zisků a ztrát o další rozměr, kterým podává informace o finančním hospodaření účetní jednotky. Přehled o peněžních tocích neboli cash-flow podává informaci o přírůstku či úbytku peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů za účetní období.

Přehled o peněžních tocích je členěn do tří částí:

- provozní činnost – základní výdělečná činnost účetní jednotky a další činnosti, které nelze zahrnout do investiční ani finanční činnosti,
- investiční činnost – pořízení a prodej dlouhodobého majetku, popř. ř. činnost související s poskytováním úvěrů, půjček a výpomocí, které nejsou považovány za provozní činnost,
- finanční činnost – činnost, která má za následek změny ve velikosti a složení vlastního kapitálu a dlouhodobých, popř. i krátkodobých závazků.

Přehled o změnách vlastního kapitálu

Součástí účetní závěrky může být i výkaz o změnách vlastního kapitálu, který informuje o zvýšení nebo snížení jednotlivých složek vlastního kapitálu mezi dvěma rozvahovými dny. Není povinnou součástí ani pro účetní závěrku v plném rozsahu.

Příloha k účetním výkazům

Příloha k účetním výkazům je nedílnou součástí účetní závěrky a jejím úkolem je vysvětlit a doplnit informace obsažené v rozvaze a výkazu zisku a ztráty.

Výroční zpráva

Výroční zpráva se sestavuje za účelem uceleného, vyváženého a komplexního informování o vývoji výkonnosti, činnosti a stávajícího hospodářského postavení účetní jednotky.

Výroční zpráva musí kromě informací nezbytných pro naplnění účelu výroční zprávy dále obsahovat i informace o skutečnostech, které nastaly až po rozvahovém dni a jsou významné pro naplnění účelu výroční zprávy, o předpokládaném vývoji činnosti účetní jednotky, o aktivitách v oblasti výzkumu a vývoje, o aktivitách v oblasti ochrany životního prostředí a pracovněprávních vztazích, o tom, zda účetní jednotka má organizační složku podniku v zahraničí.

Výroční zpráva obsahuje také účetní závěrku a zprávu o auditu, případně další dokumenty a údaje podle zvláštního právního předpisu.

Jestliže jsou pro některé ukazatele nutné podrobnější údaje, získávají se přímo z účetních knih, finančních zpráv a dalších zdrojů, např. výkazů

vnitropodnikového účetnictví, které nepodléhají žádné úpravě a podnik si je vytváří podle svých potřeb. Mezi výkazy vnitropodnikového účetnictví se řadí výkazy zobrazující vynakládání podnikových nákladů v nejrůznějším členění, např. druhové a kalkulační, dále pak výkazy o spotřebě nákladů na jednotlivé výkony. Tyto výkazy mají však interní charakter a využívají se pouze pro finanční analýzu prováděnou v rámci podniku, při externí finanční analýze nejsou tyto údaje zpravidla dostupné.

Pro účely finanční analýzy se používají především účetní výkazy ve zjednodušeném rozsahu, pouze pro výpočet některých ukazatelů je potřebné některou souhrnnou hodnotu členit podle jejich typu či jiných potřeb.

V případě že je součástí analýzy i srovnání některého ukazatele s ukazateli v rámci národního hospodářství, odvětví apod., je nutné pro toto srovnání získat i reprezentativní vzorek srovnatelných dat. Základním zdrojem jsou statistické informační zdroje, jako jsou statistické ročenky, odborná literatura, údaje profesních svazů, orgánů státní statistické služby atd. Spousta těchto zdrojů je dostupná na internetových stránkách Českého statistického úřadu, Ministerstva průmyslu a obchodu ČR a dalších orgánů či úřadů.

Výraznou pomůckou při zajišťování výchozích dat pro finanční analýzu představuje úprava účetních výkazů do podoby srovnávacích výkazů.

2.3 Rizika finanční analýzy

Výsledky finanční analýzy jsou zcela závislé na pravdivosti vstupních účetních údajů. Pokud tedy podnik ve svých finančních výkazech vykazuje nepravdivé údaje, může zcela zkreslit výsledky finanční analýzy. Z tohoto důvodu se klade velký důraz na pravdivost, věrnost zobrazení a srovnatelnost informací, které jsou obsaženy v účetních výkazech.

Dalším rizikem finanční analýzy jsou určitá omezení vypovídací schopnosti finančních výkazů. Mezi nejdůležitější okolnosti, které limitují vypovídací schopnost, patří orientace účetnictví na historické ceny, vliv inflace, změny v ekonomickém prostředí, změny v legislativě, sezónní a konjunkturální výkyvy, chybějící údaje pro srovnání v čase a prostoru, vlivy peněžních faktorů, neaktuálnost dat.

Orientace účetnictví na historické ceny

Účetní předpisy ukládají povinnost oceňovat majetek a závazky v cenách, za něž byly pořízeny, což se označuje jako princip historických cen. Tento způsob má své nedostatky, mezi které patří například to, že nebere v úvahu změny tržních cen podnikovou aktiv, a že nezachycuje změny kupní síly peněžní jednotky, čímž zkresluje hospodářský výsledek běžného roku. Pro smysluplné uplatnění historických cen musí být splněn předpoklad stále kupní síly peněžní jednotky. V podmínkách České republiky tento předpoklad splněn není, což může způsobovat obtíže v interpretaci účetních výkazů.

Vliv inflace

Vliv inflace postihuje zejména údaje poskytované rozvahou. Rozvaha, sestavená na principu historických cen, dostatečně neinformuje především o tom, jaká je reálná hodnota jednotlivých složek majetku podniku. Vliv inflace se také negativně projeví ve výkazu zisků a ztrát. Přes deformované nákladové položky dochází k ovlivnění hospodářského výsledku, pokud nelze současně upravit výnosy, při možnostech zvýšení cen výrobků nebo služeb podniku.

Vypovídací schopnost účetních výkazů v inflačním prostředí lze zlepšit tím, že se účetní výkazy přepočtou dodatečně mimo systém účetnictví v závislosti na změnách cen. Přepočet je možno provést buď přes všeobecný index růstu cen, nebo přepočtem cen jednotlivých složek majetku v závislosti na skutečných změnách těchto cen.

Změny v ekonomickém prostředí

Jedná se o pohyby úrokových sazeb, pohyby kurzů měn, změny ve mzdových nákladech, nebo změny v příslušných odvětvích.

Změny v legislativě

Mohou to být změny právních předpisů v oblastech účetnictví, daní, sociálního a zdravotního pojištění nebo například cel.

Sezónní a konjunkturální výkyvy

Sezónní a konjunkturální výkyvy během roku způsobují, že stavové veličiny v rozvaze nezobrazují průměrné celoroční podmínky.

Chybějící údaje pro srovnání v čase a prostoru

Tato okolnost limitující vypovídací schopnost účetních výkazů souvisí s problémem dostupnosti dat.

Vliv nepeněžních faktorů

Tyto faktory se neprojeví v účetnictví přímo, neboť nejsou popsány peněžně. Mohou to být například kvalita pracovní síly, věhlas podnikové značky, úroveň managementu, výše investic apod.

Neaktuálnost dat

Účetní výkazy předkládají údaje o minulosti, analytik tedy vždy podstupuje riziko, že v době, kdy provádí analýzu, pracuje se zastaralými daty. Je-li to možné, je vhodné data aktualizovat.

Finanční analytik by měl mít přehled o výše uvedených skutečnostech a zvažovat je při analýzách příčin zjištěných skutečností. Tam kde to není možné, by se měl finanční analytik alespoň pokusit odhadnout rozsah nejistoty dat. To mu umožní zpracovat úlohy finanční analýzy alternativně, vymezit krajní případy (nejhorší a nejlepší) a případně i odhadnout, na kolik je lze skutečně očekávat.

V rámci reálného použití finančních ukazatelů pro hodnocení podniku pomocí údajů z rozvahy je nutné upozornit na tři nezbytné předpoklady:

- v rozvaze musí být obsaženy všechny stavy aktiv a pasiv, které by mohly finanční hodnocení ovlivnit,
- ocenění rozvahových položek by mělo vyjadřovat reálné hodnotové vyjádření,
- z rozvahy musí být jednoznačně zřejmé, k jakému termínu jsou splatné závazky, resp. k jakému termínu lze vykazované složky majetku zpeněžit.

2.4 Metody finanční analýzy

Ukazatele používané při finanční analýze mohou být extenzivní neboli objemové a intenzivní.

Extenzivní ukazatele nesou informace o rozsahu (v peněžních jednotkách). Tyto ukazatele lze členit na stavové (absolutní), kterými jsou jednotlivé položky aktiv a pasiv (např. bilanční suma nebo hodnota vlastního kapitálu), rozdílové, kterými jsou rozdíly stavových ukazatelů (např. čistý pracovní kapitál), a tokové, které informují o změnách stavových a rozdílových ukazatelů za určitou dobu (např. cash flow a položky výsledovky).

U intenzivních (poměrových) ukazatelů jde o podíly dvou (nebo více) extenzivních ukazatelů. Příkladem intenzivního ukazatele je například ukazatel likvidity nebo rentability.

Analýza finančních ukazatelů se pak prakticky provádí tak, že se vypočtené ukazatele porovnávají se stejnými ukazateli v rámci podniku nebo se srovnávají ve stejném čase s ukazateli jiných podniků nebo s příslušnými odvětvovými průměry.

Existuje mnoho různých metod, jak toto porovnání provádět. Mezi základní metody patří:

1. analýza stavových (absolutních) ukazatelů;
 - analýza trendů (horizontální rozbor rozvahy a výsledovky),
 - procentní rozbor (vertikální analýza rozvahy a výsledovky),
2. analýza rozdílových a tokových ukazatelů;
 - analýza fondů finančního typu (pracovní kapitál apod.),
 - analýza cash flow,
3. přímá analýza poměrových ukazatelů;
 - analýza ukazatelů likvidity,
 - analýza ukazatelů rentability,
 - analýza ukazatelů zadluženosti,
 - analýza ukazatelů aktivit,
 - analýza ukazatelů kapitálového trhu,
 - analýza ukazatelů na bázi cash flow,
4. analýza soustav ukazatelů;
 - pyramidový rozklad ukazatelů,
 - různé typy složených indexů,

- analýza ukazatelů přidané hodnoty.

2.4.1 Analýza absolutních ukazatelů

Analýza trendů se též označuje pojmem horizontální analýza nebo také analýza „po řádcích“ a rozumí se jí porovnávání změn položek jednotlivých výkazů v časové posloupnosti. Jedná se tedy o sledování vývoje absolutních ukazatelů v čase. Tento typ analýzy umožňuje odhalit změny, ke kterým dochází v podniku, hlavní trendy v jeho hospodaření a lze z nich i odvozovat pravděpodobný vývoj příslušných ukazatelů v budoucnosti. Při odvozování pravděpodobného vývoje je však nutno postupovat s velkou opatrností, neboť záleží na tom, jestli se podnik bude v budoucnu chovat stejně jako v minulosti, což záleží také na jeho okolí. Pro výpočet hodnot se vychází z

$$\text{absolutní změna} = U_t - U_{t-1} \quad (2.1)$$

nebo

$$\text{relativní změna} = (U_t - U_{t-1})/U_{t-1} \times 100, \quad (2.2)$$

kde U_t je hodnota vybraného ukazatele, t je běžný rok, $t-1$ je předchozí rok.

Při procentní neboli vertikální analýze se vyjadřují jednotlivé položky účetních výkazů jako procentní podíl k jediné zvolené základně položené jako 100 %. Tato analýza se někdy také označuje jako strukturální. Vertikální analýza vychází oproti horizontální analýze jen z jednoho účetního období. Ukazatel lze formulovat vztahem

$$\text{podíl na celku} = U_i / \sum U_i \times 100, \quad (2.3)$$

kde U_i je hodnota dílčího ukazatele a $\sum U_i$ je velikost absolutního ukazatele.

2.4.2 Analýza rozdílových a tokových ukazatelů

Do analýzy rozdílových a tokových ukazatelů spadá analýza fondů finančních prostředků. Na úvod je třeba upozornit, že pojem „fond“ není ve finanční analýze užíván v tom smyslu, v jakém se užívá v účetnictví, tj. jako zdroj krytí aktiv. Ve

finanční analýze a finančním řízení se jako „fondy“ označují ukazatele vypočítané jako rozdíly mezi určitými položkami aktiv a pasiv.

Mezi nejčastěji používané fondy ve finanční analýze patří:

- čistý pracovní kapitál,
- čisté pohotové prostředky,
- čisté peněžně pohledávkou fondy.

Čistý pracovní kapitál představuje rozdíl mezi hodnotou oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Při výpočtu tohoto ukazatele se obvykle vychází z rozvahy. Velikost čistého pracovního kapitálu je významným indikátorem platební schopnosti podniku. Čím vyšší je čistý pracovní kapitál, tím větší by měla být při dostatečné likvidnosti jeho složek schopnost podniku hradit své finanční závazky. Nabývá-li ukazatel záporné hodnoty, jedná se o tzv. nekrytý dluh.

Ukazatel je vyjádřen v peněžních jednotkách a je vhodné jej hodnotit v kombinaci s poměrovými ukazateli likvidity.

Při hodnocení ukazatele čistého pracovního kapitálu, stejně tak jako v případě poměrových ukazatelů likvidity, musíme brát v úvahu možnost zkreslení ukazatele vlivem neočištěných oběžných aktiv o méně likvidní nebo zcela nelikvidní položky, např. o obtížně vymahatelné nebo nedobytné pohledávky, neprodejné zásoby atd. Velikost tohoto vlivu záleží na účetní politice tvorby a zúčtování opravných položek analyzované společnosti či fyzické osoby vedoucí účetnictví.

$$\text{Čistý pracovní kapitál} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky} \quad (2.4)$$

Ukazatel „Čisté pohotové prostředky“ vychází pouze z nejlikvidnějších aktiv – pohotových peněžních prostředků. Pojem „pohotové finanční prostředky“ je chápán ve dvou úrovních. V té první mezi pohotové finanční prostředky patří peníze v pokladně (hotovost) a peníze na běžných účtech, ve druhé úrovni se k nim ještě přidávají šeky, směnky, cenné papíry s krátkodobou splatností, krátkodobé vklady rychle přeměnitelné na peníze a zůstatky nevyčerpaných neúčelových úvěrů. Vypočítá se:

Čisté pohotové prostředky = pohotové finanční prostředky – okamžitě splatné závazky. (2,5)

Čistý peněžně pohledávkový fond se určí jako:

Čistý peněžně pohledávkový fond = oběžná aktiva – zásoby – nelikvidní pohledávky – krátkodobé závazky. (2,6)

2.4.3 Analýza poměrových ukazatelů

Analýza poměrových ukazatelů vychází ze znalosti určitých vztahů mezi dvěma či více absolutními hodnotami. Ukazatelů je spousta a každý z nich má svůj účel a význam. Řada z těchto ukazatelů má doporučenou výši. Protože se liší podle oboru podnikání, individuálních podmínek a také podle způsobu vykazování údajů v účetnictví jde o orientační číslo. Nejpoužívanější poměrové ukazatele se člení do následujících skupin:

- ukazatele likvidity a pracovního kapitálu,
- ukazatele rentability,
- ukazatele zadluženosti a finanční struktury,
- ukazatele aktivit.

2.4.3.1 Ukazatele likvidity

Likvidita vyjadřuje schopnost podniku hradit své splatné závazky. Je velmi důležitá z hlediska finanční rovnováhy firmy, protože jen likvidní podnik je schopen dostat svým závazkům. Naproti tomu příliš vysoká likvidita nepatří mezi příznivé jevy. Je to dáno tím, že podnik váže velké množství finančních prostředků v aktivech, které finanční prostředky výrazně znehodnocují a tím také snižují rentabilitu.

Podstatou likvidity je vzájemný vztah mezi složkami oběžného majetku a krátkodobými závazky a ve finančním pojetí jde tedy o řešení otázky, zda má podnik k určitému okamžiku dostatek peněžních prostředků k úhradě svých závazků. Každý podnik má k dispozici určité platební prostředky, které může ihned nebo v krátké době použít k úhradě krátkodobých závazků vůči obchodním partnerům, pracovníkům, státu či jiným subjektům.

Mezi nejčastěji používané ukazatele likvidity patří:

- ukazatel běžné likvidity,
- ukazatel pohotové likvidity,
- ukazatel pohotovostní likvidity.

Ukazatel běžné likvidity je poměr krátkodobého oběžného majetku ke krátkodobým závazkům a ukazuje, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky podniku. Tedy kolika korunami oběžných aktiv je kryta jedna koruna krátkodobých závazků. Jako optimální hodnota ukazatele se zpravidla uvádí hodnota 2.

$$\text{Běžná likvidita} = (\text{zásoby} + \text{krátkodobé pohledávky} + \text{finanční majetek}) / \text{krátkodobé závazky} \quad (2,7)$$

Ukazatel pohotové likvidity udává, do jaké míry je schopen podnik uhradit krátkodobý cizí kapitál z likvidních prostředků (tedy především z peněz v hotovosti a na účtech a z pohledávek). Za vhodné se považuje alespoň 1. V podstatě měří schopnost podniku hradit závazky, jestliže všichni odběratelé zaplatí.

$$\text{Pohotová likvidita} = (\text{krátkodobé pohledávky} + \text{finanční majetek}) / \text{krátkodobé závazky} \quad (2,8)$$

Ukazatel pohotovostní likvidity jako poměr finančního majetku ke krátkodobým závazkům udává, do jaké míry jsme schopni okamžitě hradit své závazky. Pohotovostní likvidita se také označuje termínem okamžitá likvidita. Doporučená hodnota ukazatele je 0,2 až 0,8.

$$\text{Pohotovostní likvidita} = \text{finanční majetek} / \text{krátkodobé závazky} \quad (2,9)$$

2.4.3.2 Ukazatele rentability

Analýza rentability podniku se provádí pomocí ukazatelů rentability neboli ukazatelů ziskovosti. Tento ukazatel se všeobecně považuje za vrcholový ukazatel efektivnosti podniku. Rentabilita je měřítkem schopnosti vytvářet nové zdroje, dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu. Obecně se rentabilita vyjadřuje jako poměr zisku k částce vloženého kapitálu. Při výpočtech vybíráme ze tří kategorií

zisku, které jsou uvedeny ve výkazu zisku a ztráty. Jedná se o zisk před zdaněním a úroky, o zisk před zdaněním a o čistý zisk.

V praxi se nejvíce využívají ke zjišťování a měření rentability, resp. výnosnosti vloženého kapitálu následující ukazatele:

- ukazatel rentability celkového vloženého kapitálu,
- ukazatel rentability vlastního kapitálu,
- rentabilita tržeb,
- rentabilita nákladů,

Rentabilita celkového kapitálu vyjadřuje celkovou efektivnost podniku, jeho výdělkovou schopnost. Výnosnost celkového kapitálu odráží účinnost celkového kapitálu, a čím je vyšší, tím je příznivější. Pokud je rentabilita nižší, než je průměrná úroková míra placená bankám z úvěrů, znamená to, že aktiva firmy nejsou schopna vyprodukovat tolik, kolik vyžadují splátky z úvěrů, a bankovní úvěry se pak stávají pro firmu nebezpečné. Jestliže je rentabilita naopak vyšší, je dobré mít co nejvíce úvěrů, protože působí jako nástroj růstu. Ukazatel rentability celkového kapitálu poskytuje tedy podniku informaci o tom, kolik korun zisku připadá na jednu korunu celkového vloženého kapitálu. Vypočítá se:

$$\text{Rentabilita celkového kapitálu} = (\text{zisk před zdaněním} + \text{úroky}) / \text{celkový kapitál.} \quad (2,10)$$

Rentabilita vlastního kapitálu udává, jak výnosný je vložený kapitál, tedy kolik korun zisku přinese každá koruna, kterou majitelé vložili do podnikání. Růst ukazatele znamená zlepšení výsledku hospodaření a pokles úročení cizích zdrojů krytí. Rentabilita by měla být tedy vyšší, než je úroková sazba z bankovních vkladů, aby bylo pro investora zajímavé vkládat prostředky do podnikání. Vypočítá se:

$$\text{Rentabilita vlastního kapitálu} = \text{zisk po zdanění} / \text{vlastní kapitál.} \quad (2,11)$$

Rentabilita tržeb vyjadřuje množství zisku v Kč vyprodukovaného na 1 Kč celkových tržeb. Tento ukazatel slouží pro měření výnosnosti. Určí se:

$$\text{Rentabilita tržeb} = \text{zisk po zdanění} / \text{celkové výnosy.} \quad (2,12)$$

Rentabilita nákladů neboli nákladová náročnost vyjadřuje, kolik Kč celkových nákladů bylo vynaloženo na 1 Kč výnosů. Tento ukazatel má různé modifikace, podle položek nákladů, které se dosazují do čitatele (materiálové náklady, mzdové náklady apod.). Úspěšný podnik má ukazatel nákladovosti nižší než 1 a je schopen produkovat zisk. Za optimální je považováno snižování nákladovosti. Obecně se vypočte:

$$\text{Nákladová náročnost} = \text{celkové náklady} / \text{tržby}. \quad (2,13)$$

2.4.3.3 Ukazatele zadluženosti

Finanční stabilitu podniku měří ukazatele zadluženosti. Pojmem zadluženost se vyjadřuje skutečnost, že podnik využívá k financování svého majetku také cizí kapitál neboli cizí zdroje. Obecně se tedy tyto ukazatele odvíjejí od podílu cizích zdrojů na celkových zdrojích podniku. Stanovení optimální výše tohoto podílu spolu s optimalizací celkové výše potřebných zdrojů je jedním ze základních úkolů finančního řízení.

Obecně se rozlišuje finanční struktura a kapitálová struktura podniku. Pod finanční strukturou je míněno složení celkového kapitálu podniku, které se dále člení na vlastní a cizí zdroje využívané k zabezpečení celkové činnosti podniku. Kapitálovou strukturou je myšleno složení kapitálu, z něhož jsou financována stálá aktiva a stálá část oběžných aktiv.

Využívání cizího kapitálu podnikem podstatným způsobem ovlivňuje výnosnost kapitálu vlastníků, ale zároveň také jejich finanční riziko. Ve zdravém, finančně silném podniku může růst zadluženosti přispívat k celkové výnosnosti, a tím i k růstu tržní hodnoty podniku, což je hlavním zájmem vlastníků podniku. S růstem zadluženosti podniku nad určitou únosnou mez dochází ke zvyšování pravděpodobnosti jeho budoucích platebních obtíží. Je však nutno zdůraznit, že neexistuje přímá souvislost mezi růstem zadluženosti a insolventností podniku.

K hodnocení finanční struktury podniku se využívá několik ukazatelů zadluženosti:

- ukazatel věřitelského rizika,
- kvóta vlastního kapitálu,

- ukazatel finanční páky,
- stupeň zadluženosti,
- míra finanční samostatnosti,
- míra zadluženosti vlastního kapitálu.

Základním poměrem je ukazatel věřitelského rizika, který vyjadřuje v jakém rozsahu je majetek podniku kryt cizími zdroji. Vypočítá se:

$$\text{Ukazatel věřitelského rizika} = \text{cizí zdroje} / \text{celková pasiva (aktiva)} \times 100 \%. \quad (2,14)$$

Tento poměr bývá také označován jako ukazatel celkové zadluženosti. Podíl by měl činit 50%. Je-li větší než 50 %, znamená to převahu cizích zdrojů nad vlastními čili vyšší zadluženost. Je-li naopak podíl nižší než 50 %, představuje převahu vlastních zdrojů, tedy nižší zadluženost. Platí tedy, že čím je hodnota celkové zadluženosti vyšší, tím vyšší je i finanční riziko podniku. Vysoký podíl cizích zdrojů však nelze jednoznačně hodnotit jako prvek finanční nestability. Jestliže je podnik schopen zhodnocovat kapitál v míře vyšší než je úroková míra u použitých cizích zdrojů, může mít vysoký podíl cizích zdrojů pozitivní vliv na výnosnost vlastního kapitálu. Zhodnocuje-li ale podnik vlastní kapitál v míře nižší než je úroková míra, pak je vysoký podíl cizích zdrojů prvkem destabilizujícím. Při vyhodnocení je také třeba přihlížet i ke struktuře cizích zdrojů, zejména k podílu rezerv nebo dlouhodobých a krátkodobých úvěrů apod.

Věřitelé a poskytovatelé cizího kapitálu mají zájem na co nejnižších hodnotách ukazatele věřitelského rizika.

Ukazatel kvóty vlastního kapitálu se označuje jako koeficient samofinancování nebo také jako ukazatel finanční nezávislosti. Je to doplňkový ukazatel k ukazateli věřitelského rizika. Vyjadřuje proporci, v níž jsou aktiva podniku financována penězi vloženými vlastníky. Vypočítá se:

$$\text{Kvóta vlastního kapitálu} = \text{vlastní kapitál} / \text{celková aktiva} \times 100. \quad (2,15)$$

Kvóta vlastního kapitálu se používá také ve variantě:

$$\text{Kvóta vlastního kapitálu} = 100 - \text{ukazatel věřitelského rizika.} \quad (2,16)$$

Ukazatel finanční páky je obrácenou hodnotou koeficientu samofinancování. Určí se:

$$\text{Ukazatel finanční páky} = \text{celková aktiva (pasiva)} / \text{vlastní kapitál} \times 100. \quad (2,17)$$

Čím je hodnota tohoto ukazatele vyšší, tím je nižší podíl vlastního kapitálu na celkových zdrojích a vyšší míra zadlužení, ale zároveň tím větší efekt vyvolává „finanční páka“ na výnosnost vlastního kapitálu. Je však nezbytné brát v úvahu růst finančních nákladů v podobě úroků, pokles zisku před zdaněním, ziskové marže, protože ovlivňují hodnotu rentability vlastního kapitálu spolu s finanční pákou, ale v opačném směru – snižují jej.

Pro výpočet vlivu finanční páky se používá tento postup:

$$\text{Ziskový účinek finanční páky} = \text{zisk před zdaněním} / \text{zisk před úroky a daněmi} \times \text{celková aktiva} / \text{vlastní kapitál.} \quad (2,18)$$

Jestliže je hodnota nižší než 1, pak finanční páka snižuje rentabilitu vlastního kapitálu. Pokud je hodnota větší než 1, naopak finanční páka zvyšuje rentabilitu vlastního kapitálu.

Ukazatel stupně zadluženosti je založen na vztahu cizího a vlastního kapitálu a používá se v anglosaské oblasti. Určí se:

$$\text{Stupeň zadluženosti} = \text{celkové závazky} / \text{vlastní kapitál} (\times 100 \%). \quad (2,19)$$

Jestliže je hodnota vyšší než 1, jedná se o firmu s vyšší, popř. vysokou mírou zadlužení.

Tento ukazatel je kombinací obou předchozích ukazatelů. Charakterizuje vzájemný vztah cizího a vlastního kapitálu. Při posuzování vývoje hodnot ukazatele je třeba zkoumat strukturu a vývoj obou ukazatelů, zejména cizích zdrojů.

Míra finanční samostatnosti je převrácenou hodnotou podílu cizích zdrojů na vlastním kapitálu. Vypočte se:

Míra finanční samostatnosti = vlastní kapitál / cizí kapitál (x 100 = %). (2,20)

Vypovídá, kolik korun vlastního kapitálu připadá na jednu korunu použitých cizích zdrojů. Hodnoty by se měly pohybovat, při respektování zjednodušených doporučení, kolem 100 %, doporučené hodnoty však vyžadují hlubší analýzu konkrétních podmínek (zvláště výnosnosti celkových aktiv, dosahované úrokové míry aj.).

Míra zadluženosti vlastního kapitálu je ukazatelem, který je obdobou podílu cizích a vlastních zdrojů. Stanoví se:

Míra zadluženosti = dlouhodobé cizí zdroje / vlastní kapitál. (2,21)

Dlouhodobé cizí zdroje zahrnují dlouhodobé závazky, dlouhodobé bankovní úvěry, rezervy a ostatní pasiva. Variantně se ostatní pasiva vzhledem k převážně krátkodobému charakteru neuvažují.

Optimální hodnota míry zadluženosti vlastního kapitálu je maximálně 100 %. Vyšší hodnoty vyjadřují vyšší věřitelské riziko, protože v případě nutného splacení všech dlouhodobých cizích zdrojů by nebyl dostatek zdrojů.

Uvedené ukazatele vycházejí z účetních hodnot obsažených v účetních výkazech.

Účetní hodnota však může být hodně vzdálená reálné hodnotě. Při výpočtu ukazatelů zadluženosti se mnohokrát používá rozvahová položka vlastní kapitál, z něhož základní kapitál velmi často zůstává ve výši, s níž byl podnik založen. V důsledku inflace však tato hodnota podléhá znehodnocení. Ne všechny podniky dbají při rozdělování zisku na to, aby eliminovaly toto znehodnocení kapitálové vybavenosti a navyšovaly základní kapitál alespoň v rozsahu dosažené inflace.

Cizí kapitál působí v podniku obecně kratší dobu než vlastní kapitál, tudíž je jeho porovnání s vlastním kapitálem nesouměřitelné. Z toho vyplývá, že výsledek tohoto porovnání není správným vyjádřením hledaného podílu, a proto lze najít v literatuře i zpřesněné ukazatele celkové zadluženosti a ukazatele finanční páky, které vycházejí z tržních hodnot vlastního i cizího kapitálu.

2.4.3.4 Ukazatele aktivity

Při analýze ekonomické aktivity podniku se využívají ukazatele doby obratu, které vyjadřují intenzitu využití daných prostředků ve dnech. V praxi se pro výpočet ukazatelů používá 365 dní (někdy se uvádí 360 dní). Ukazatele obratu slouží také pro měření intenzity využití prostředků. Vyjadřují, kolikrát se určitá položka „obráť“ za sledované období.

Do skupiny ukazatelů aktivity spadá celá řada dílčích ukazatelů, s jejichž pomocí lze analyzovat vybrané aktivity podniku, hlavně pak efektivnost hospodaření s vybranými aktivy. Mezi základní patří ukazatel obratu aktiv. Tento ukazatel vypovídá o intenzitě, s jakou podnik využívá stálá aktiva pro dosažení tržeb. Čím je kratší doba obratu, tím lépe.

$$\text{Doba obratu aktiv} = \text{aktiva} / \text{tržby} \quad (2,22)$$

Ukazatel doby obratu zásob vyjadřuje počet dnů, po něž jsou zásoby vázány v podnikání, tedy časový interval, po který jsou zásoby v podniku do doby prodeje nebo do jejich spotřeby. Poměr lze sestavovat zvlášť pro jednotlivé složky zásob a jeho hodnota by měla být ve všech případech co nejnižší.

$$\text{Doba obratu zásob} = \text{zásoby} / (\text{roční tržby} / 365) \quad (2,23)$$

Dalším ukazatelem aktivity je doba obratu pohledávek. Tento ukazatel vypovídá o tom, kolik dní je kapitál podniku vázán ve formě pohledávek, zpravidla z obchodního styku, a za jak dlouhé období jsou tyto pohledávky v průměru spláceny. Hodnota ukazatele by měla být co nejmenší. Průměrná doba splatnosti pohledávek je srovnávána s běžnými platebními podmínkami, za kterých firma fakturuje své zboží. Je-li tato doba delší, ukazuje to, že obchodní partneři neplatí své účty včas. V tomto případě by měla firma uvažovat o opatřeních na urychlení inkasa svých pohledávek.

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \text{pohledávky} / (\text{roční tržby} / 365) \quad (2,24)$$

Transformaci pohledávek v hotové peníze, tedy počet obrátek, udává ukazatel rychlosti obratu pohledávek. Čím rychlejší je obrat pohledávek, tím rychleji podnik

inkasuje své pohledávky a získané peníze může použít na další potřeby podniku. Při sestavování tohoto ukazatele by bylo přesnější, kdyby tržby nezahrnovaly prodej za hotové, protože z něho nevznikají pohledávky. Vzhledem k obtížnosti tohoto zjišťování je zpravidla uvažováno s celkovými tržbami.

$$\text{Rychlost obratu pohledávek} = \text{tržby} / \text{průměrný stav pohledávek} \quad (2,25)$$

Ukazatel doby obratu závazků vyjadřuje dobu, která v průměru uplyne mezi nákupem materiálu, zboží či služeb a jejich úhradou. Čím je hodnota tohoto ukazatele nižší, tím je příznivější pro krátkodobé věřitele. Naopak však čím je hodnota vyšší, tím je příznivější pro analyzovaný podnik.

$$\text{Doba obratu závazků} = \text{krátkodobé závazky} / (\text{roční tržby} / 365) \quad (2,26)$$

2.5 Ekonomické aspekty signalizující úpadek

Znamením nesnází účetní jednotky nebývají většinou až informace z účetní závěrky, ale objektivní nebo subjektivní hlediska platební neschopnosti.

Za objektivní hledisko platební neschopnosti lze v souladu s insolvenčním zákonem označit pluralitu věřitelů, dospělost peněžitých závazků (tj. doba delší 30 dnů po lhůtě splatnosti). Subjektivním hlediskem je neschopnost plnit závazky, přičemž insolvenční zákon uvádí domněnky, že se má za to, že dlužník není schopen plnit své závazky, v případě že:

- a) zastavil platby podstatné části svých peněžitých závazků, nebo
- b) je neplní po dobu delší 3 měsíců po lhůtě splatnosti, nebo
- c) není možné dosáhnout uspokojení některé ze splatných peněžitých pohledávek vůči dlužníku výkonem rozhodnutí nebo exekucí, nebo
- d) nesplnil povinnost předložit seznamy majetku včetně pohledávek, závazků, zaměstnanců a listin dokládajících úpadek nebo hrozící úpadek.

V úpadku je dlužník, právnická osoba nebo fyzická osoba – podnikatel, i tehdy, jestliže je předlužen. Předlužení definuje insolvenční zákon tak, že dlužník má více věřitelů a souhrn všech jeho závazků převyšuje hodnotu jeho majetku. V této souvislosti je podstatné, že při určení hodnoty dlužníkovy majetku se také přihlíží k další správě jeho majetku, případně k dalšímu provozování jeho podniku, pokud lze

s ohledem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že dlužník bude moci ve správě majetku nebo v provozu podniku pokračovat. Je nutné nejen zohledňovat obě dvě podmínky vymezující předlužení, ale také budoucí vývoj, tj. další trvání podniku.

Významnou okolností je již hrozící úpadek, který insolvenční zákon definuje jako ochranný nástroj dlužníka, oznamuje riziko v budoucnosti neplnit závazky a vychází z toho, že dlužník nebude schopen řádně a včas splnit podstatnou část svých peněžitých závazků.

Pojmem zadluženost se označuje skutečnost, kdy podnik využívá k financování svých aktiv cizí zdroje. Hlavním důvodem financování činnosti cizími zdroji je jejich relativně nižší cena ve srovnání s financováním zdroji vlastními. V jakém rozsahu je podnik financován cizím kapitálem měří ukazatele zadluženosti. Vzhledem k tomu, že s růstem zadluženosti klesá finanční stabilita podniku, a tím roste riziko bankrotu, je důležité hledat vyváženost přínosů cizího kapitálu a s ním spojeného rizika.

Z vymezení předlužení v insolvenčním zákoně zejména vyplývá, že subjekt má více závazků, které převyšují jeho majetek. Insolvenční zákon striktně definuje pojem majetek a pro účely insolvenčního řízení využívá způsob oceňování, který bere v úvahu i případné možné pokračování podniku. To znamená, že se zohledňuje i takový majetek, který účetní jednotka vede na podrozvahových účtech nebo zaznamenává v pomocných evidencích.

V případě, kdyby bylo účetnictví koncipováno na základě ocenění, které zohledňuje budoucí ekonomické přínosy, bylo by možné získat hodnotu majetku, kdy se zohledňují budoucí výnosy, také z účetní závěrky. Tuto skutečnost však účetní výkazy sestavené podle českých účetních předpisů nenabízejí.

Významný dopad na platební schopnost subjektu mohou mít neuhrazené závazky a to jejich dodanění a odvedení peněžních prostředků z titulu úhrady daně finančnímu úřadu. V praxi může totiž nastat situace, kdy daný subjekt má závazky, které na první pohled sice nepřesahují jeho majetek, ale jedná se o závazky, od jejichž splatnosti uplynulo 36 měsíců nebo se jedná o závazky promlčené. Daňový subjekt je povinen částky vymezených neuhrazených závazků zachycených

v účetnictví dlužníka odpovídající pohledávce, od jejíž splatnosti uplynulo 36 měsíců nebo se promlčela, zdanit podle zákona o daních z příjmu. Povinnost dodanit tyto závazky zakládá nový závazek a to vůči příslušnému finančnímu úřadu. Dodaněním závazky nezaniknou.

Účetní jednotka může mít také závazky, které se z různých důvodů nevykazují v rozvaze, ale má je povinnost zaplatit. Jde například o závazky z titulu leasingu nebo o závazky plynoucí ze zajištění rizik. Vzhledem ke smluvním ujednáním je účetní jednotka zavázána svoje dluhy hradit, ale postupy účtování a účetní metody stanoví, že se o těchto závazcích v účetních knihách neúčtuje a že se tyto závazky podle českých účetních předpisů v rozvahách nevykazují.

Vzhledem k tomu, že insolvenční zákon bere v úvahu majetek, který je chápán v širším smyslu než aktiva a navíc se vychází z ocenění, které zohledňuje předpokládaný vývoj podniku, je nezbytné, aby při ekonomických úvahách vyhodnocujících možný úpadek nebo úpadek, byly vzaty v potaz:

- 1) v účetnictví
 - a) nástroje zásady opatrnosti a vytvořeny u aktiv opravné položky, pokud dochází k dočasnému rozdílu mezi účetními a tržními hodnotami (tržní hodnoty jsou nižší než účetní),
 - b) informace o vyšší tržní hodnotě než je účetní (uvádí se pouze v příloze účetní závěrky),
 - c) všechna předvídatelná rizika a vykázány případně rezervy,
 - d) skutečná hodnota závazků ve vazbě na inventarizaci,
- 2) v obecném přístupu
 - a) možné ekonomické procesy vedoucí ke zvýšení hodnoty majetku – např. další rozvoj podniku, fúze, majetkové akvizice, vklad podniku aj.,
 - b) optimalizace pohledávek a závazků formou jejich prodeje, postoupení s cílem např. započtení, vymožení celé částky či její významné části atd.

Tyto uvedené snahy mohou vyústit v situaci, že daný subjekt nebude předlužen, i když bude vykazovat v rozvaze záporný vlastní kapitál, neboť jeho celkový majetek bude mít vyšší hodnotu než závazky.

Dále je nezbytné se věnovat řízení pohledávek, tak aby nedocházelo k situaci, kdy dlužníci zadržují peněžní prostředky po době splatnosti pohledávek, anebo ve větším rozsahu, než za srovnatelné minulé období. Tím totiž narůstají účetní jednotce pohledávky a to má negativní dopad na platební schopnost účetní jednotky. Účetní jednotka by měla vyhodnocovat důvody a dávat podněty, se kterými obchodními partnery do budoucna nepočítat, nebo změnit podmínky obchodování s nimi, zajišťovat pohledávky. V každém případě je potřebné aplikovat účetní metody, které odrážejí daný stav, tedy vytvořit opravné položky, případně pohledávky odepsat.

V zájmu každé účetní jednotky by mělo být, vzhledem k tomu, že je insolvenční rejstřík veřejný a elektronický, pravidelně sledovat informace v něm zveřejněné a ověřovat si, zda v insolvenčním řízení není uveden některý z jejích obchodních partnerů a na tuto situaci bez prodlení reagovat.

Peněžní prostředky mohou být zbytečně vázány i v dalších druzích majetku. Mezi nežádoucí skutečnosti patří například také vázání peněz v nadlimitních zásobách, neprodejných zásobách, ať už se jedná o materiál, výrobky nebo zboží. Účetní jednotka musí sledovat dobu obratu zásob a snažit se ji, co nejvíce zkracovat a docilovat tak rychlé přeměny zásob zpět v peněžní prostředky.

V případě, že na skladě leží nepotřebné nebo neprodejné zásoby, zásoby po lhůtě, do níž musí být spotřebovány, apod. je nezbytné učinit nejen věcná opatření k nápravě, ale také vyjádřit danou situaci v účetnictví pomocí opravných položek nebo odpisem zásob.

Peněžní prostředky vázané v dlouhodobém majetku je nutné analyzovat z hlediska efektivnosti, potřebnosti, využitelnosti a hospodárnosti. Účetní jednotkou nevyužitelný, nevyužívaný či neefektivně využívaný dlouhodobý majetek je vhodné například prodat, pronajmout nebo vložit do jiného subjektu.

Co se týká vlastního kapitálu, tak jeho hodnota by měla být obecně ve stejné výši jako hodnota cizího kapitálu. Hodnota vlastního kapitálu může být ale i nižší, nulová, případně i záporná, a to nejen vzhledem ke kvalitě hospodaření účetní jednotky. Vzhledem k možnosti neuhrazení ztrát z minulých let či vykázání snížení hodnoty

majetku a závazků nebo ocenění ekvivalencí jako snížení vlastního kapitálu může být vykázán záporný vlastní kapitál. Že vlastní kapitál může být vykázán jako nulový, způsobí systém zdanění uplatňovaný u veřejných obchodních společností a účetní řešení dané českým účetním standardem č. 019 bod 3.114 – zúčtování závazku (pohledávky) ke společníkům, kteří podávají daňové přiznání (v.o.s. není daňovým poplatníkem daně z příjmu právnických osob).

3 Charakteristika vybrané zdravé a nezdravé firmy

3.1 STAVIKOM OSTRAVA, s.r.o.

Firma STAVIKOM OSTRAVA s.r.o. je smluvním partnerem marketu Hornbach Ostrava na provádění montáží výrobků prodávaných v marketu.

3.1.1 Základní údaje

Datum zápisu:	26. června 2002
Obchodní firma:	STAVIKOM OSTRAVA, s.r.o.
Sídlo:	Ostrava - Slezská Ostrava, Bohumínská 63/789, PSČ 710 00
Identifikační číslo:	259 11 881
Právní forma:	Společnost s ručením omezeným
Základní kapitál:	210 000 Kč

3.1.2 Předmět podnikání

Společnost Stavikom Ostrava, s.r.o. provádí:

- rekonstrukce interiérů rodinných domů
- rekonstrukce bytů
- rekonstrukce bytových jader
- montáž dveří, oken, obložkových zárubní, garážových vrat, markýz, schodů
- montáž plovoucích podlah
- pokládku koberců, PVC, korku
- montáž kuchyňských linek
- instalace vody, plynu, montáž sprchových koutů, van, umyvadel a koupelnového nábytku
- montáž keramických obkladů a dlažeb
- malby a nátěry.

Součástí služeb je zaměření a poradenství na místě montáže.

3.1.3 Další údaje

Rozhodující předmět činnosti společnosti jsou stavební práce. Společnost má 3 společníky, podíl každého je ve výši 1/3 majetkové účasti. Společnost nemá žádný podíl v jiné účetní jednotce nad 20 %. Průměrný počet zaměstnanců je 9, z toho 2 THP.

Společnost oceňuje nakupované zásoby v ceně pořízení bez DPH, stavební rozpracovanost ve výši vlastních nákladů a sazeb výrobní režie.

Opravné položky k majetku nebyly za žádné sledované období tvořeny.

Společnost Stavikom s.r.o. eviduje k 31. 12. 2008 pohledávky po lhůtě splatnosti ve výši 60 tis., z toho je nad 180 dnů 42 tis. Kč, 18 tis. je řešeno exekucí.

Tab. 3.1 Závazky po lhůtě splatnosti společnosti Stavikom Ostrava s.r.o.

závazky po lhůtě splatnosti	k 31. 12. 2005	k 31. 12. 2006	k 31. 12. 2007	k 31. 12. 2008
0 – 180	36 000	134 000	46 000	67 000
nad 180 dní	0	7 000	88 000	50 000
celkem	36 000	141 000	134 000	117 000

Zdroj: vlastní

3.2 RESTAV, spol. s r.o.

Na základě usnesení Krajského soudu v Ostravě č.j. KSOS 34 INS 4334/2008 ze dne 14.1.2009 bylo rozhodnuto o úpadku dlužníka RESTAV, spol. s r.o. , IČ 428 65 743 a byl prohlášen na jeho majetek konkurs.

3.2.1 Základní údaje

Datum zápisu:	23. září 1991
Obchodní firma:	RESTAV, spol. s r.o.

Sídlo:	Havířov - Město, Příčná 293/2, PSČ 736 01
Identifikační číslo:	428 65 743
Právní forma:	Společnost s ručením omezeným
Základní kapitál:	5 192 000 Kč

3.2.2 Předmět podnikání

Předmětem podnikání společnosti Restav, spol. s.r.o. je:

- výroba, opravy a montáž měřidel,
- truhlářství,
- pokrývačství,
- klempířství,
- vodoinstalatérství, topenářství
- zednictví,
- zámečnictví,
- opravy silničních vozidel,
- projektová činnost ve výstavbě,
- provádění staveb, jejich změn a odstraňování,
- montáž, opravy, revize a zkoušky vyhrazených plynových zařízení,
- plnění tlakových nádob plyny,
- izolatérství,
- montáž suchých staveb,
- tesařství,
- podlahářství.

3.2.3 Další údaje

Společnost má 9 společníků, z toho dva mají více než 20 % podíl na základním kapitálu společnosti. Průměrný počet zaměstnanců v roce 2008 je 75 osob, z toho je řídících pracovníků 9.

Zásoby nakupovaného materiálu se oceňují v pořizovacích cenách. Zásoby vytvořené vlastní činností se oceňují ve výši úplných vlastních nákladů, které jsou

zaúčtovány na rozpracované zakázce. Na zásoby, jejichž tržní cena je nižší než ocenění v účetnictví se vytvářejí opravné položky.

K 31. 12. 2006 čerpala společnost úvěr ve výši 4 mil. Kč a jednu bankovní záruku na částku 537 770 Kč se splatností do 14. 06. 2011.

Společnost k 31. 12. 2008 evidovala pohledávky v celkové výši 21 818 tis. Kč. Jedná se o krátkodobé pohledávky a z toho do splatnosti činily 5 632 tis. Kč a po splatnosti byly v hodnotě 16 186 tis. Kč.

Tab. 3.2 Pohledávky po lhůtě splatnosti společnosti Restav s.r.o.

Pohledávky po lhůtě splatnosti k 31. 12. 2008	
celkem	16 186 000
splatné v roce 2004	0
splatné v roce 2005	62 000
splatné v roce 2006	0
splatné v roce 2007	120 000
splatné v roce 2008	16 004 000

Zdroj: vlastní

V roce 2008 byly zaúčtovány do nákladů opravné položky k pohledávkám ve výši 2 359 tis. Kč, z toho na pohledávky za dlužníky, na jejichž majetek byl vyhlášen konkurz v hodnotě 62 tis. Kč. Celková hodnota opravných položek k pohledávkám k 31. 12. 2008 činí 2 360 tis. Kč.

Tab. 3.3 Závazky z obchodních vztahů společnosti Restav s.r.o. k 31. 12. 2005

závazky z obchodních vztahů k 31. 12. 2005	
celkem	20 882 000
z toho do lhůty splatnosti	16 228 000
z toho po lhůtě splatnosti	4 228 000
po splatnosti nad 90 dní	1 041 000

Zdroj: vlastní

Tab. 3.4 Závazky z obchodních vztahů společnosti Restav. s.r.o. k 31. 12. 2006

závazky z obchodních vztahů k 31. 12. 2006	
celkem	12 277 000
z toho do lhůty splatnosti	8 138 000
z toho po lhůtě splatnosti	4 139 000
po splatnosti nad 90 dní	4 034 000
po splatnosti roku 2006 nad 90 dní	105 000

Zdroj: vlastní

Tab. 3.5 Závazky z obchodních vztahů společnosti Restav s.r.o. k 31. 12. 2008

závazky z obchodních vztahů k 31. 12. 2008	
celkem	12 453 000
z toho do lhůty splatnosti	2 225 000
z toho po lhůtě splatnosti	10 228 000
závazky splatné v roce 2007	751 000
závazky splatné v roce 2008	9 474 000

Zdroj: vlastní

Závazky z obchodních vztahů k 31. 12. 2007 nejsou uvedeny, protože nebyla k dispozici účetní závěrka za tento rok společnosti Restav, spol. s.r.o.

4 Finanční analýza firem, ekonomické aspekty signalizující úpadek firmy

Předchozí dvě kapitoly byly věnovány teoretickým východiskům finanční analýzy a základní charakteristice firmy Stavikom s.r.o. a Restav s.r.o. Tato kapitola se věnuje zhodnocení výsledků finanční analýzy výše uvedených firem v letech 2005 až 2008.

Pro celkové vyhodnocení finanční situace obou společností jsou použity tyto ukazatele:

- rentabilita celkového kapitálu,
- ukazatel věřitelského rizika,
- stupeň zadluženosti,
- míra zadluženosti,
- hotovostní likvidita,
- rychlost obratu pohledávek,
- doba obratu pohledávek.

4.1 Finanční analýza společnosti Stavikom Ostrava s.r.o.

Tab. 4.1 Hodnoty finančních ukazatelů Stavikom Ostrava s.r.o.

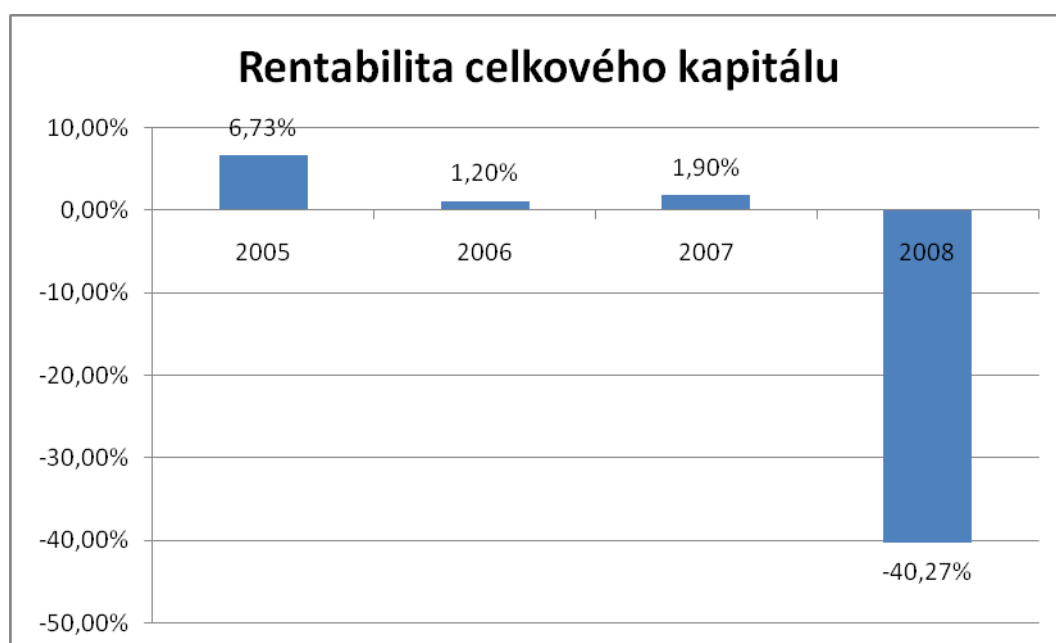
Ukazatel	Vzorec	2005	2006	2007	2008
Rentabilita celkového kapitálu	2,10	6,73 %	1,196 %	1,899 %	-40,27 %
Ukazatel věřitelského rizika	2,14	67,87 %	88,77 %	45,89 %	116,25 %
Stupeň zadluženosti	2,19	302,5 %	790,38 %	345 %	-715,57 %
Míra zadluženosti	2,21	0,43	1,26	0,89	- 0,94 %
Hotovostní likvidita	2,9	0,3	0,03	0,26	0,0048
Rychlost obratu pohledávek	2,25	81	34	78	92
Doba obratu pohledávek	2,24	4,5	10,74	4,68	3,97

Zdroj: vlastní

Rentabilita celkového kapitálu

Měřením rentability celkového kapitálu se vyjadřuje celková efektivnost podniku, jeho výdělková schopnost. Tento ukazatel informuje o tom, kolik korun zisku připadá na jednu korunu celkového vloženého kapitálu. Čím je vyšší, tím je příznivější a tím více získáváme z vloženého kapitálu. V roce 2005 společnost dosáhla nejvyšší hodnoty ukazatele rentability celkového kapitálu, a to 6,73 %. V roce 2006 hodnota ukazatele klesla na 1,196 % a v roce 2007 se ve společnosti projevil mírný nárůst výdělkové schopnosti na 1,899 %. V roce 2008 vykazuje ukazatel výnosnosti veliký propad do záporných hodnot, což vypovídá o velmi špatné efektivnosti podniku a nulové výdělkové schopnosti celkového vloženého kapitálu.

Graf 4.1 Vývoj ukazatele rentability celkového kapitálu Stavikom Ostrava s.r.o.

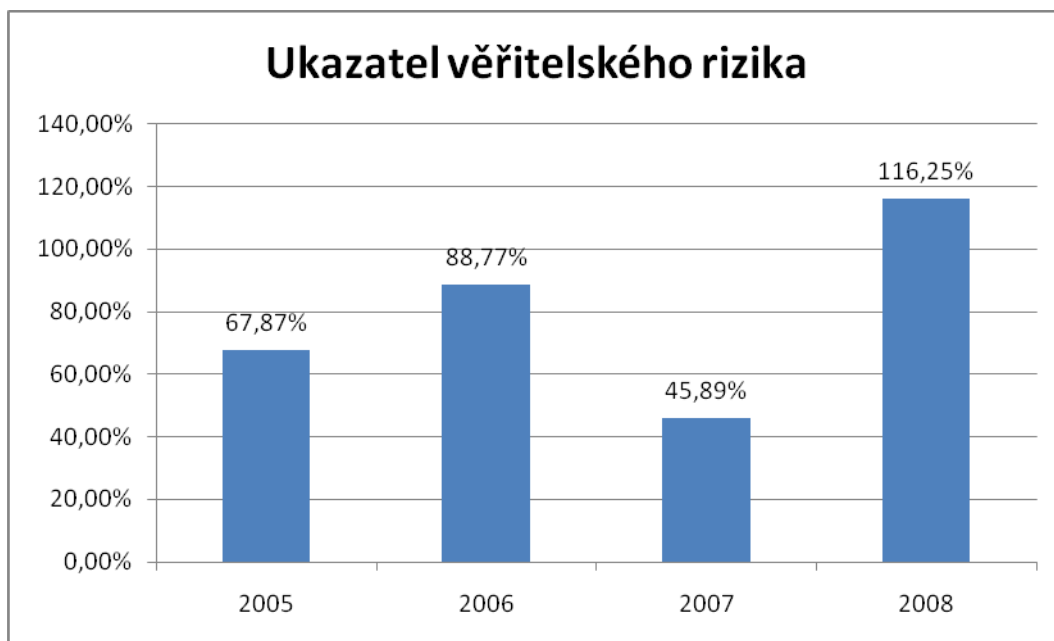
Zdroj: vlastní

Ukazatel věřitelského rizika

Tento ukazatel charakterizuje finanční úroveň podniku. Udává v jaké míře je kryt majetek podniku cizími zdroji. V obou letech tvoří z velké části cizí zdroje firmy Stavikom s.r.o. krátkodobé závazky. Podíly ukazatele věřitelského rizika jsou větší než 50 %, představují tedy vyšší zadluženost firmy. V roce 2005 vykazuje společnost celkovou zadluženost na úrovni 67,87 %, v roce 2006 se ještě více zvýšila, a to na 88,77 %, naopak v roce 2007 velmi výrazně klesla na optimální úroveň 45,89 %.

V posledním sledovaném roce se ale podíl cizích zdrojů na celkovém kapitálu opět prudce zvýšil, a to na 116,25 %.

Graf 4.2 Vývoj ukazatele věřitelského rizika Stavikom Ostrava s.r.o.

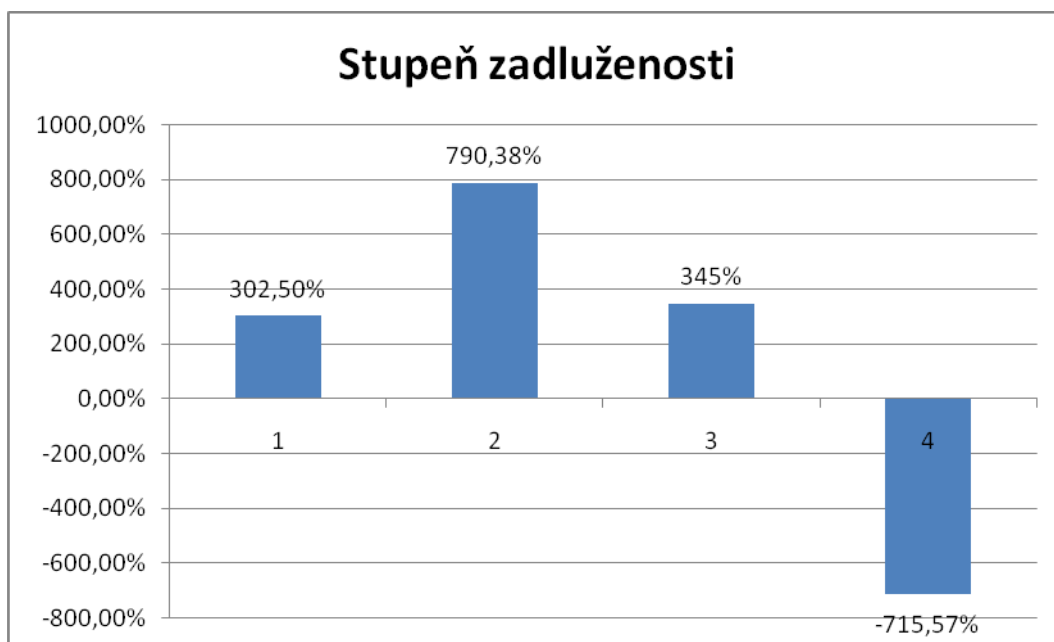

Zdroj: vlastní

Stupeň zadluženosti

Stupeň zadluženosti charakterizuje vzájemný vztah cizího a vlastního kapitálu. U společnosti Stavikom Ostrava s.r.o. vykazuje tento ukazatel kolísavý trend, kdy se střídají vyšší stupně zadluženosti s nižšími. V roce 2005 vykazovala společnost stupeň zadluženosti 302,5%, v roce 2006 to bylo už 790,38 %. V roce 2007 se tento ukazatel snížil o polovinu, ale v následujícím období se opět navýšil, dokonce až do záporných hodnot. Ukazatele ve všech sledovaných letech vysoce převyšují hodnotu 100%. Jedná se tedy o podnik s velmi vysokou mírou zadlužení.

Graf 4.3 Vývoj ukazatele stupně zadluženosti Stavikom Ostrava s.r.o.

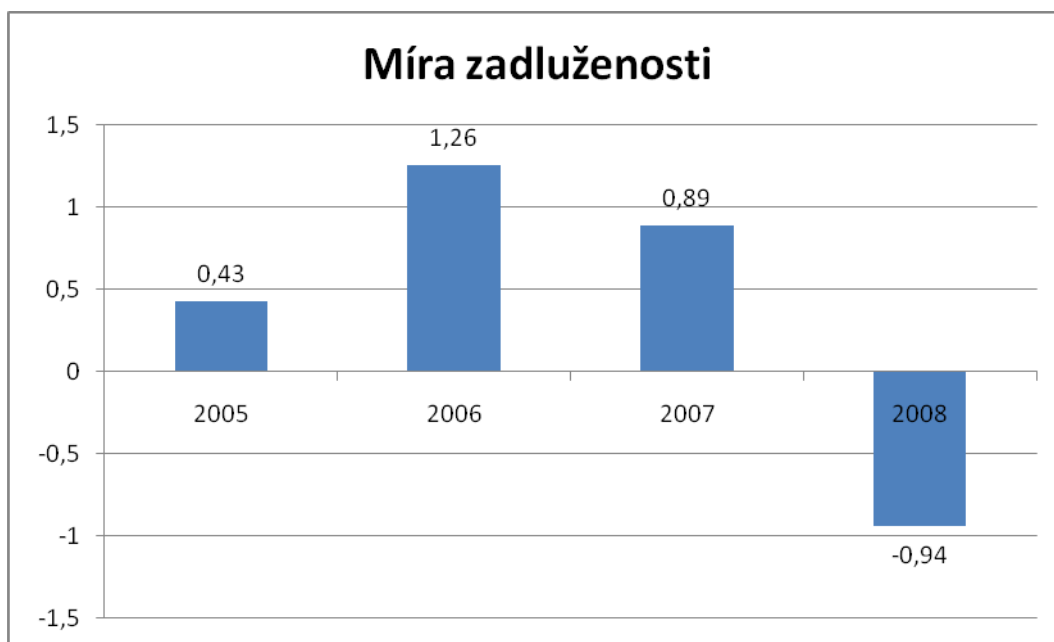

Zdroj: vlastní

Míra zadluženosti

Míra zadluženosti zobrazuje zadluženost vlastního kapitálu dlouhodobými cizími zdroji. V roce 2005 společnost vykazovala míru zadluženosti ve výši 0,43. Tato míra se považuje za optimální. V roce 2006 se však zvýšila na 1,26, vyšší hodnota vyjadřuje vyšší věřitelské riziko a v případě splácení dlouhodobých cizích zdrojů by firma neměla dostatek zdrojů. V dalších letech společnost nevykazuje zlepšující se situaci. V roce 2007 sice míra zadluženosti oproti předchozímu roku mírně klesla na 0,89, ale v posledním roce se opět navýšila a stejně jako stupeň zadluženosti až do záporných hodnot, což vypovídá o velmi nepříznivé situaci v podniku, co se týká zadluženosti.

Graf 4.4 Vývoj ukazatele míry zadluženosti Stavikom Ostrava s.r.o.

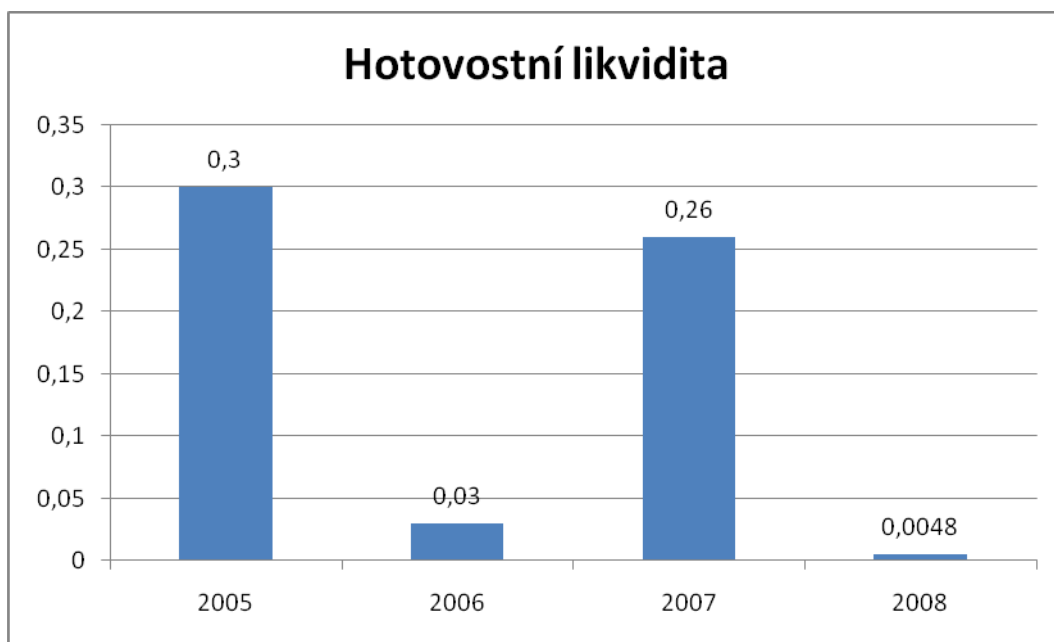

Zdroj: vlastní

Hotovostní likvidita

Hotovostní likvidita informuje o tom, jak je společnost schopná splácet své krátkodobé závazky okamžitě. Za optimální se považují hodnoty ukazatele 0,2 – 0,8. Společnost vykazuje u tohoto ukazatele střídavý trend. V roce 2005 a 2007 se nachází hodnoty hotovostní likvidity mírně nad 0,2, to znamená, že společnost neměla problém splatit své právě splatné závazky. V roce 2006 a 2008 je ukazatel hotovostní likvidity velmi výrazně pod optimální hodnotou. Je to způsobeno velmi nízkým stavem peněz v hotovostní a na účtech společnosti.

Graf 4.5 Vývoj ukazatele hotovostní likvidity Stavikom Ostrava s.r.o.

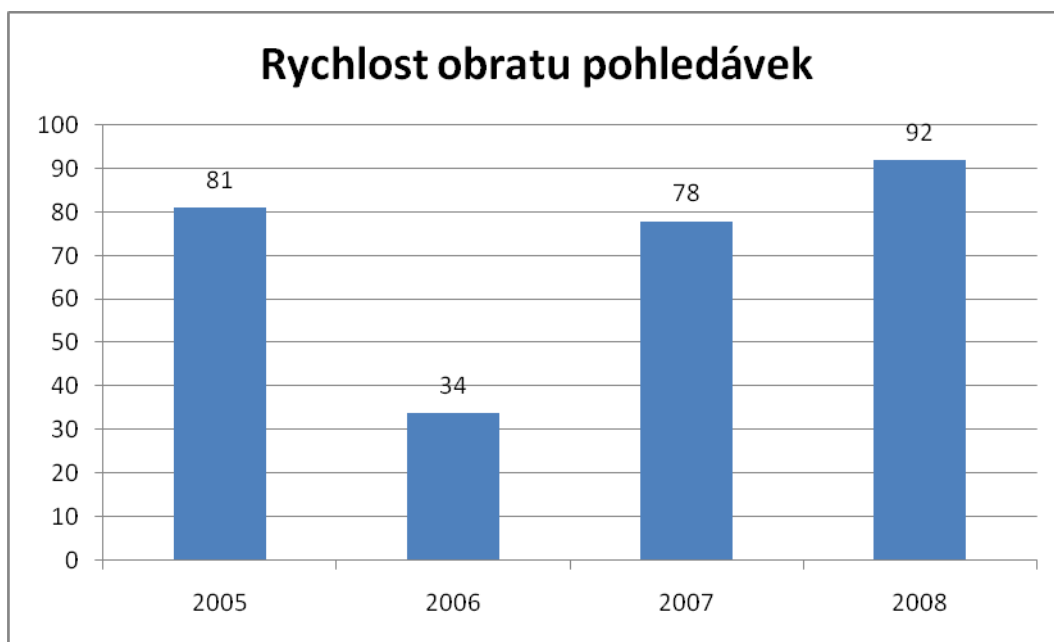

Zdroj: vlastní

Rychlost obratu pohledávek

Rychlost obratu pohledávek udává počet obrátek, tedy kolikrát se přemění pohledávky v hotové peníze. V roce 2005 se pohledávky společnosti transformovaly na peníze 81krát, v roce 2006 se rychlost obratu pohledávek snížila na 34krát. Snížení v roce 2006 je způsobeno nižšími tržbami v tomto roce a zároveň nárůstem pohledávek. V letech 2007 a 2008 vykazuje společnost nárůst ukazatele rychlosti obratu pohledávek na hodnoty 78 a 92.

Graf 4.6 Vývoj uk. rychlosti obratu pohledávek Stavikom Ostrava s.r.o.

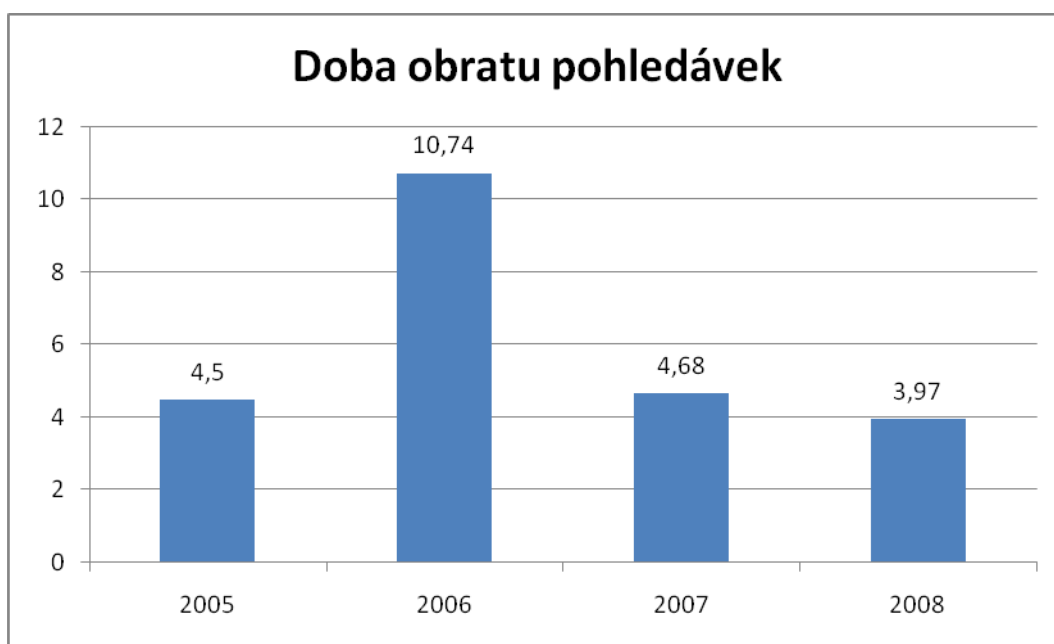

Zdroj: vlastní

Doba obratu pohledávek

Tento ukazatel vyjadřuje dobu, po kterou musí podnik v průměru čekat, než obdrží platby od svých odběratelů. Za optimální lze považovat klesající trend ukazatele. V roce 2005 musela společnost Stavikom Ostrava s.r.o. v průměru čekat, než obdrží platby od svých odběratelů, 4,5 dní, v roce 2006 to je skoro 11 dní. Od roku 2007 začala společnost vykazovat klesající trend, kdy se v roce 2007 snížila doba obratu pohledávek přibližně na 5 dní a v roce 2008 na 4 dny.

Graf 4.7 Vývoj uk. doby obratu pohledávek Stavikom Ostrava s.r.o.

Zdroj: vlastní

4.2 Finanční analýza Restav, spol. s.r.o.

Tab. 4.2 Hodnoty finančních ukazatelů Restav, spol. s.r.o.

Ukazatel	Vzorec	2005	2006	2007	2008
Rentabilita celkového kapitálu	2,10	2,16 %	-13,27 %	1,57 %	5,14 %
Ukazatel věřitelského rizika	2,14	74,54 %	79,85 %	86,14 %	67,26 %
Stupeň zadluženosti	2,19	274,11 %	361,21 %	594,63 %	205,39 %
Míra zadluženosti	2,21	0,2	0,35	0,29	0
Hotovostní likvidita	2,9	0,36	0,002	0,027	0,048
Rychlost obratu pohledávek	2,25	5,48	3,55	2,72	3,11
Doba obratu pohledávek	2,24	67	103	134	117

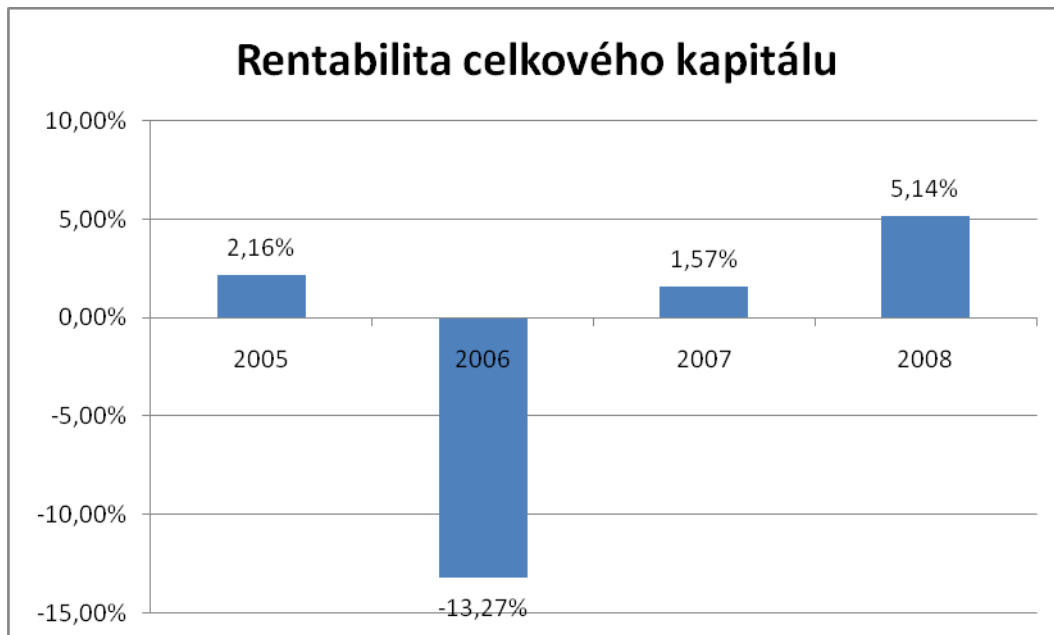
Zdroj: vlastní

Rentabilita celkového kapitálu

Z hlediska výnosnosti celkového kapitálu si společnost Restav, spol. s.r.o. nejhůře vedla v roce 2006, kdy došlo k vysokému poklesu ukazatele až do záporných hodnot. Příčinou byl záporný hospodářský výsledek běžného období společnosti. V roce 2007 a 2008 společnost dosahuje opět kladných hodnot tohoto ukazatele.

Nejvyšší hodnotu vykazuje v roce 2008, kdy měla společnost nejvyšší zisk před zdaněním a zároveň nejnižší kapitál.

Graf 4.8 Vývoj ukazatele rentability celkového kapitálu Restav, spol. s.r.o.

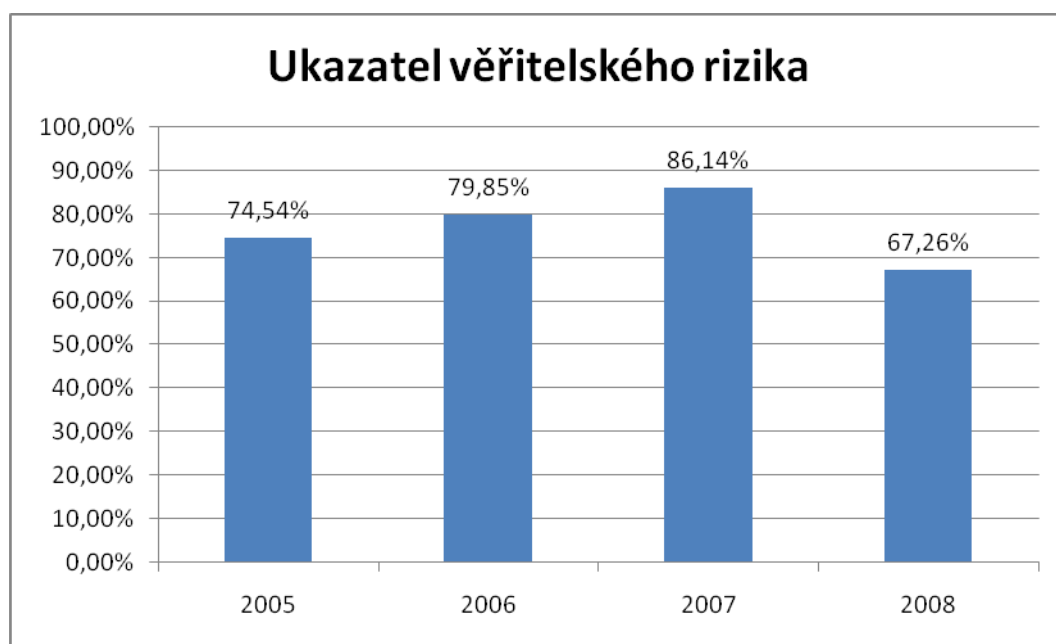

Zdroj: vlastní

Ukazatel věřitelského rizika

Ukazatele věřitelského rizika je ve všech čtyřech letech o dost vyšší než doporučený podíl ve výši 50 %. Z grafu 4.9 lze vidět, že tento ukazatel má v podniku do roku 2007 rostoucí charakter. Nejnižší hodnotu ukazatele věřitelského rizika vykazuje společnost v roce 2008, kdy ukazatel klesl na hodnotu 67,26 %. Příčinou byla nižší výše cizích zdrojů vůči celkovým pasivům.

Graf 4.9 Vývoj ukazatel věřitelského rizika Restav, spol. s.r.o.

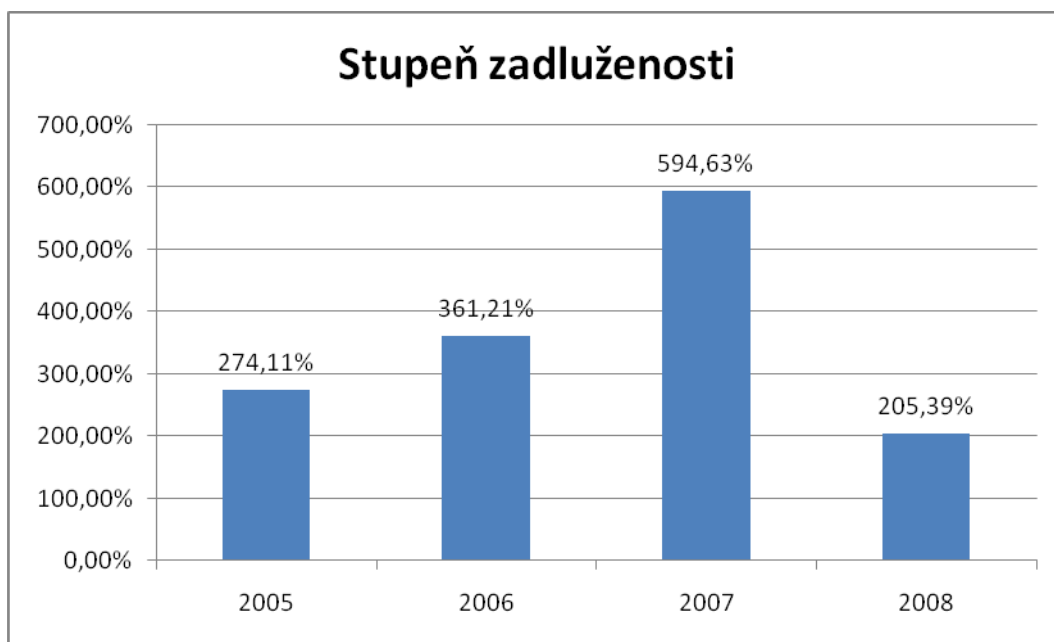

Zdroj: vlastní

Stupeň zadluženosti

Tento ukazatel podílu cizího a vlastního kapitálu přesahuje po celé čtyři roky o hodně hodnotu 100 % a poukazuje na to, že společnost Restav s. r. o. patří k podnikům s vyšší mírou zadlužení. V roce 2006 byla hodnota ukazatele stupně zadluženosti nejvyšší a to skoro 600 %. Příčinou byly velmi vysoké celkové závazky oproti nižšímu vlastnímu kapitálu.

Graf 4.10 Vývoj ukazatele stupně zadluženosti Restav, spol. s.r.o.

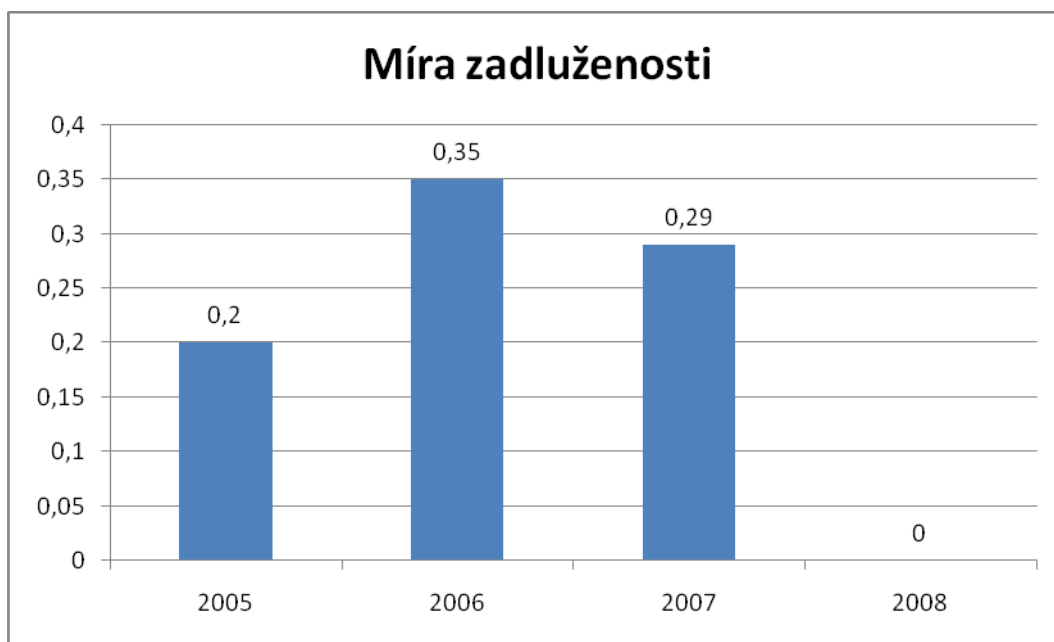

Zdroj: vlastní

Míra zadluženosti

Hodnoty míry zadluženosti se po celou sledovanou dobu nacházejí v optimální výši. V roce 2006 se hodnota tohoto ukazatele mírně zvýšila na 0,35, v dalších letech postupně klesla až na hodnotu 0. Společnost vykazuje v dlouhodobých cizích zdrojích jen ostatní rezervy a žádné jiné dlouhodobé závazky, proto jsou hodnoty míry zadluženosti oproti jiným ukazatelům zadluženosti tak nízké.

Graf 4.11 Vývoj ukazatele míry zadluženosti Restav, spol. s.r.o.

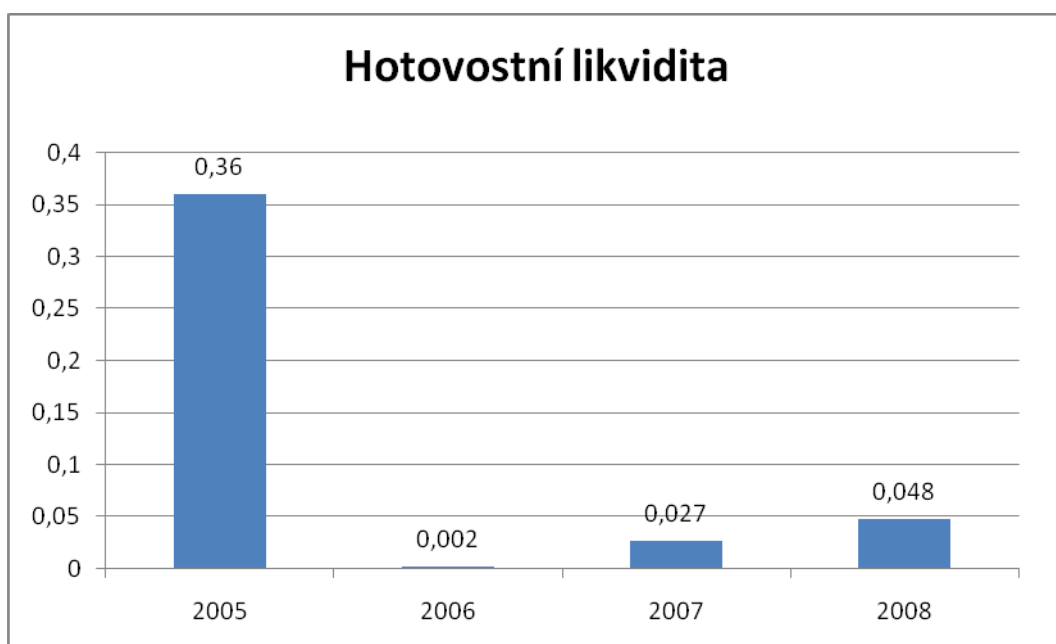

Zdroj: vlastní

Hotovostní likvidita

Jak již bylo uvedeno výše, hotovostní likvidita udává schopnost podniku splatit své právě splatné závazky. V roce 2005 měl podnik optimální hodnotu ukazatele ve výši 0,36. V roce 2006 však tento ukazatel klesl na velmi nízkou úroveň 0,002. Od roku 2007 se sice hodnoty ukazatele hotovostní likvidity mírně zvýšily, ale jedná se o velmi malé přírůstky a velikost ukazatele zůstává pořád hluboko pod optimální hodnotou. Příčinou je velmi nízký stav krátkodobého finančního majetku a oproti tomu vysoká míra krátkodobých závazků, které by podnik nebyl schopen okamžitě splatit.

Graf 4.12 Vývoj ukazatele hotovostní likvidity Restav, spol. s.r.o.

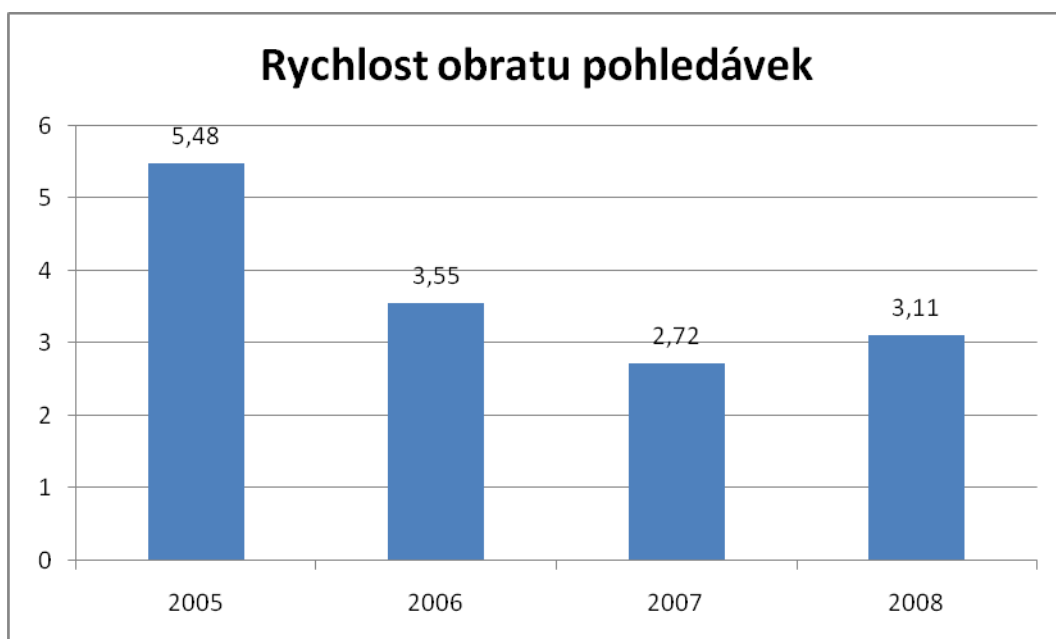

Zdroj: vlastní

Rychlost obratu pohledávek

Rychlost obratu pohledávek ve společnosti Restav s.r.o. má do roku 2007 klesající trend. Nejnižší hodnotu ukazatele rychlosti obratu pohledávek vykazuje společnost v roce 2007. Hlavním příčinou byl vysoký stav pohledávek oproti tržbám.

Graf 4.13 Vývoj uk. rychlosti obratu pohledávek Restav, spol. s.r.o.

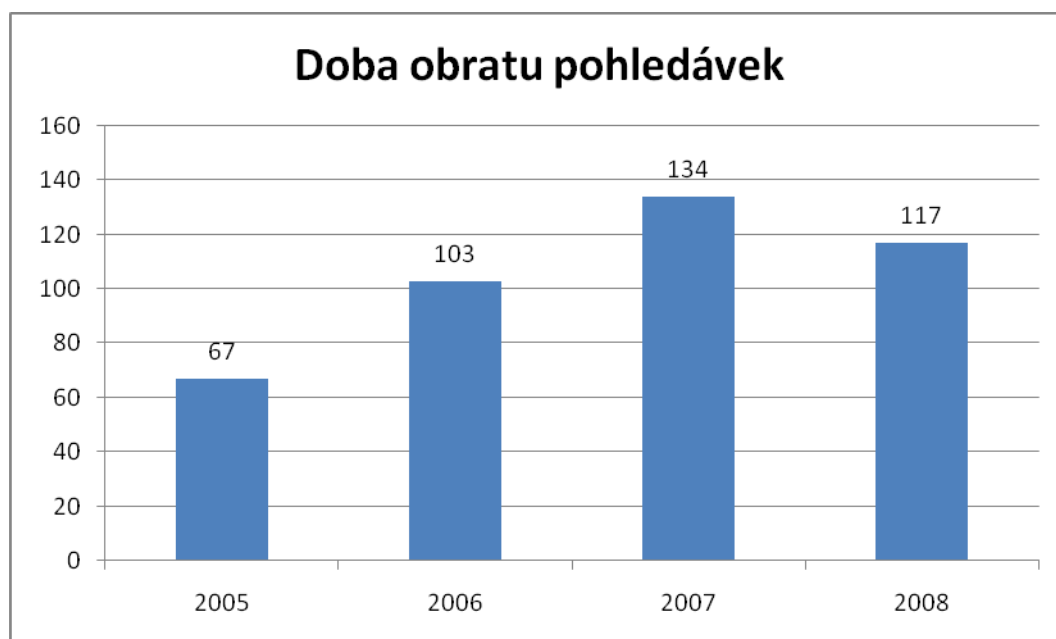

Zdroj: vlastní

Doba obratu pohledávek

Nejnižší doba obratu pohledávek byla v roce 2006 a to 67 dní. Do roku 2007 má ukazatel nežádoucí rostoucí charakter a hodnoty ukazatele se navýšily nad 100 dní. Zvýšení v roce 2006 je následkem poklesu tržeb, v roce 2007 se tržby společnosti zase zvýšily, ale zároveň došlo i ke zvýšení průměrného stavu pohledávek. V posledním sledovaném roce sice hodnota ukazatele doby obratu pohledávek mírně poklesla, ale stále přesahuje dobu 100 dní. Vysoká doba obratu může být zapříčiněna špatnou platební disciplínou odběratelů. Prodlužování splatnosti pohledávek může pro společnost znamenat problémy při splácení svých závazků.

Graf 4.14 Vývoj ukazatele doby obratu pohledávek Restav, spol. s.r.o.

Zdroj: vlastní

4.3 Zhodnocení finanční analýzy společnosti Stavikom Ostrava s.r.o.

Společnost Stavikom Ostrava s.r.o. patří mezi menší společnosti, jejíž rozhodujícím předmětem činnosti jsou dokončovací stavební práce. V letech 2005 až 2008 se její základní kapitál nezměnil a zůstává ve výši 210 000 Kč.

Přestože společnost Stavikom Ostrava s.r.o. prezentuje v diplomové práci zdravou firmu, která není v úpadku, vykazuje velmi vysoké hodnoty ukazatelů zadluženosti. To je způsobeno velkým podílem cizích zdrojů vůči vlastnímu kapitálu.

Co se týká vývoje vybraných ukazatelů v letech 2005 až 2006, projevuje se u společnosti kolísavý trend. Střídá se více zadlužené období s méně zadluženým, kdy je společnost zároveň schopná okamžitě splácet své právě splatné závazky. V roce 2005 a 2007 se ukazatele společnosti mírně zlepšily, naopak v roce 2006 se projevil velmi vysoký nepříznivý nárůst ukazatelů zadluženosti. Stupeň zadluženosti se zvýšil více než o dvojnásobek a podnik tedy vykazuje velmi vysokou míru zadlužení, což je způsobeno, jak již bylo uvedeno výše, velkým podílem cizích zdrojů. Celkový kapitál se sice v tomto roce zvýšil oproti minulému skoro o polovinu, ale z rozvahy je zřejmé, že toto zvýšení je způsobeno velkým nárůstem krátkodobých pohledávek na straně pasiv. Na straně aktiv se na nárůstu celkového kapitálu nejvíce podílí nedokončená výroba a polotovary, dohadné účty aktivní a náklady příštích období. Tyto položky jsou oproti jiným rokům velmi vysoké a je otázkou, co společnost pod nimi vykazuje a zda je částka uvedená v kolonce nedokončená výroba a polotovary ve skutečné výši, není-li například navýšena. Vzhledem k tomu, že společnost nepodléhá auditu a její příloha k účetní závěrce obsahuje jen pár základních informací, nepodařilo se výši těchto položek objasnit. Obecně se však pod dohadné účty aktivní řadí pohledávky za poskytnuté výkony, u kterých není známá přesná výše částky, chybí doklad. Mezi obvykle případy situací pro dohadné účty aktivní patří nevyfakturované dodávky, u kterých je třeba upřesnit cenu, potvrzená pohledávka za pojišťovnou v důsledku škody bez znalosti částky pojistného plnění, pohledávka za zaměstnancem jako náhrada manka, pokud je výše částky předmětem sporu. Náklady příštích období jsou pak uskutečněné výdaje, které se vztahují k výkonům, které budou přijaty v budoucnu. Do této položky se tedy zahrnuje například nájemné hrazené předem, uhrazené nepravidelné leasingové splátky, pojistné hrazené předem nebo předplatné.

Z hlediska zadluženosti celkového kapitálu vykazuje společnost nejlepší hodnoty v roce 2007, kdy ukazatel věřitelského rizika klesl na 45,89 % a je tedy v optimální hladině. Snížení je způsobeno zejména poklesem cizích zdrojů, hlavně krátkodobých pohledávek. Míra zadluženosti se oproti minulému roku 2006 vrátila

taktéž zpátky do optimální hodnoty a podle ukazatele hotovostní likvidity by společnost neměla mít ani problém při okamžitém splácení svých krátkodobých závazků.

Z hlediska výnosnosti celkového kapitálu byla na tom společnost nejlépe v roce 2005, kdy měl ukazatel nejvyšší hodnotu a to 6,73 %. Vyšší rentabilita v tomto roce je způsobena vyšším ziskem – společnost v roce 2005 dosáhla nejvyššího hospodářského výsledku za všechny čtyři roky. V dalších letech společnost vykazovala při vyšším celkovém kapitálu nižší zisky, což se projevilo i na snížení rentability celkového kapitálu. V posledním sledovaném roce 2008 dosáhla společnost ztráty, což se projevilo i na výnosnosti celkového kapitálu, který poklesl do záporných hodnot. Co se týká zadlužení v roce 2005 z hlediska ukazatele věřitelského rizika, tak se firma nachází nad doporučenou hodnotou 50 % a vykazuje tedy vyšší pokrytí vlastního kapitálu cizími zdroji.

V roce 2008 firma vykazuje opět nárůst ukazatelů zadluženosti a špatnou schopnost okamžitě splácet své krátkodobé závazky. Kromě vyššího podílu cizích zdrojů, které tvoří zejména krátkodobé závazky a krátkodobé bankovní úvěry a výpomoci, přispělo ke zvýšení zadluženosti společnosti také snížení celkového kapitálu.

Pokles celkového kapitálu je způsoben záporným hospodářským výsledkem za rok 2008 ve výši 460 000 Kč. Vykázání této ztráty v rozvaze vedlo ke snížení vlastního kapitálu do záporných hodnot a tím pádem i ke snížení celkového kapitálu společnosti. Z výkazu zisku a ztrát je patrné, že ztráta je zapříčiněna vyššími osobními náklady, jež převyšují přidanou hodnotu, a které jsou ve společnosti Stavikom Ostrava s.r.o. tvořeny součtem mzdových nákladů a nákladů na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění.

4.4 Zhodnocení finanční analýzy společnosti Restav, spol. s.r.o.

Společnost Restav, spol. s. r. o. prezentuje v diplomové práci společnost, která se nachází v úpadku a na jejíž majetek byl vyhlášen konkurz. Základní kapitál této společnosti je 5 192 000 Kč.

V roce 2006 se snížil oproti předcházejícímu roku celkový kapitál společnosti Restav s.r.o. z částky 41 346 000 Kč na 29 625 000 Kč. Snížení celkového kapitálu bylo způsobeno jak poklesem vlastního kapitálu tak cizích zdrojů. Vlastní kapitál se snížil skoro o polovinu, jeho pokles byl vyvolán vykázáním záporného hospodářského výsledku, který společnost v roce 2006 měla. V cizích zdrojích poklesly výrazněji zejména krátkodobé závazky z obchodních vztahů, na druhou stranu se ale cizí zdroje zase navýšily o krátkodobé bankovní úvěry ve výši 4 000 000 Kč.

Pokles vlastního kapitálu má za následek zvýšení míry zadluženosti ve společnosti v roce 2006. Při zhodnocení dalších ukazatelů zadluženosti je vidět, že se u společnosti projevuje v letech 2005 až 2007 rostoucí trend zadluženosti.

Ukazatel věřitelského rizika se zvyšuje průměrně v každém roce v období 2005 až 2007 o 6 %. V roce 2006 byl tento růst vyvolán zejména poklesem celkového kapitálu. Snížily se i celkové závazky společnosti, ale ne v takové výši, aby došlo k poklesu zadluženosti společnosti cizími zdroji. V následujícím roce se celkový kapitál opět zvýšil na přibližně stejnou hodnotu jako v roce 2005, ale zároveň také narostlo jeho krytí cizími zdroji.

Stupeň zadluženosti se v roce 2006 zvýšil hlavně z důvodů snížení vlastního kapitálu, který se snížil následkem záporného výsledku hospodaření běžného účetního období. V následujícím roce se hodnota stupně zadluženosti zvýšila zejména nárůstem celkových závazků, které tvoří krátkodobé závazky a krátkodobé bankovní úvěry.

Míra zadluženosti na rozdíl od předešlých sledovaných ukazatelů zadluženosti mírně vzrostla jen v roce 2006 a poté vykazuje klesající tendenci. Také se na rozdíl od ukazatele věřitelského rizika a stupně zadluženosti nachází po celou sledovanou dobu v optimálních hodnotách. Optimální hodnoty míry zadluženosti jsou způsobeny tím, že společnost nevykazuje kromě rezerv žádné další dlouhodobé závazky. V letech 2005 a 2006 činila částka rezerv, kterou společnost vykázala, 2 100 000 Kč, v roce 2007 to bylo 1 800 000 Kč a v posledním sledovaném období společnost nevykázala žádné dlouhodobé zdroje, a proto byl v tomto roce ukazatel zadluženosti roven 0.

V roce 2008 došlo u ukazatelů zadluženosti ve společnosti Restav, spol. s.r.o. oproti předcházejícím obdobím k celkovému zlepšení, přesto se hodnoty ukazatele věřitelského rizika a stupně zadluženosti pořád nacházely nad doporučenou hodnotou 100 % a poukazovaly na zadluženost společnosti.

Nepříznivý vývoj vykazují v letech 2005 až 2007 i ukazatele rychlosti obratu pohledávek a doby obratu pohledávek. Doba obratu se do roku 2007 zvyšovala, v roce 2006 se zvýšil ukazatel z hodnoty 67 dní na hodnotu 103 dní v důsledku snížení tržeb společnosti. V následujícím roce se sice tržby opět navýšily, ale došlo zároveň k navýšení průměrného stavu pohledávek, což mělo za následek další zvýšení doby obratu pohledávek. V posledním zkoumaném období se tento ukazatel sice o něco málo snížil, přesto je stále splatnost pohledávek celkem vysoká a pro společnost to může znamenat problémy při splacení svých závazků.

Z hlediska ukazatele rentability celkového kapitálu byla na tom společnost nejhůře v roce 2006. Záporná hodnota 13,27 % tohoto ukazatele byla způsobena ztrátou v tomto období. Nejlépe si naopak společnost vedla v roce 2008, kdy vykazovala nejvyšší hodnotu ukazatele za celé sledované období. Důvodem byl nejvyšší zisk před zdaněním a zároveň nejnižší celkový kapitál.

Dalším důležitým ukazatelem pro určení finanční stability společnosti je ukazatel hotovostní neboli okamžité likvidity. Co se týká schopnosti splácet své právě splatné závazky, tak kromě roku 2005, kdy se ukazatel hotovostní likvidity nacházel v optimální výši, vykazuje v dalších třech letech společnost Restav, spol. s.r.o. nepříznivé hodnoty. Velmi malé hodnoty tohoto ukazatele jsou způsobeny nízkým stavem krátkodobého finančního majetku a vypovídají o tom, že by společnost v letech 2006 až 2008 mohla mít problém při splacení svých okamžitých závazků.

4.5 Souhrnné zhodnocení vybraných společností

Pro zpracování diplomové práce byly náhodně vybrány z obchodního a insolvenčního rejstříku dvě společnosti podobného oboru podnikání a to dokončovací stavební práce, které mají charakterizovat zdravou a nezdravou společnost. Při provedení finančních analýz a zhodnocení obou společností jsem zjistila velmi zarážející výsledky.

Společnost Stavikom Ostrava, s.r. o. má reprezentovat v diplomové práci bezproblémovou firmu, protože na ni není zahájeno insolvenční řízení a podle výpisu z obchodního rejstříku se nenachází v úpadku, přesto jsou však její ukazatele zadluženosti v některých případech mnohem vyšší než u společnosti Restav s.r.o., která byla vybrána jako nezdravá a nachází se v úpadku.

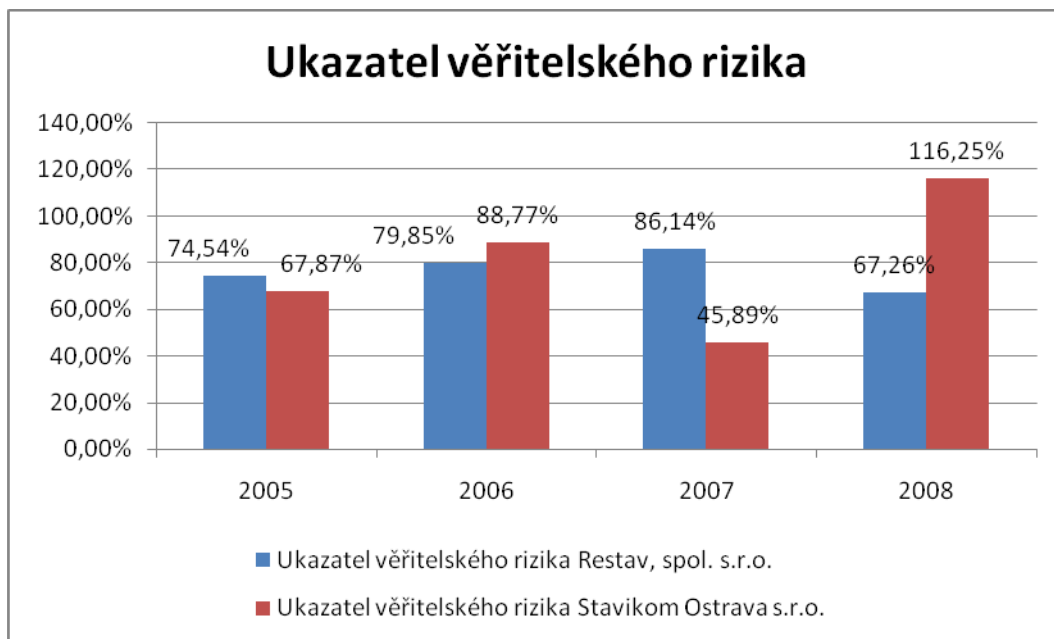
Přílohy k účetním výkazům společnosti Stavikom Ostrava s.r.o. nepřinesly z důvodů své stručnosti žádné bližší vysvětlení. Příčinou však může být skutečnost, že společnost Stavikom Ostrava s.r.o. nemá, na rozdíl od společnosti Restav, spol. s.r.o., povinnost auditu a nevytváří opravné položky k majetku. Auditor má za úkol ověřit, zda údaje v účetních výkazech věrně zobrazují stav majetku a závazků, finanční situaci a výsledek hospodaření společnosti v souladu s pravidly předepsanými českými nebo jinými účetními předpisy, často s Mezinárodními účetními standardy. Věrné zobrazení stavu majetku souvisí s tvorbou opravných položek. Opravnými položkami se vyjadřuje přechodné snížení hodnoty majetku a vytváří se k dlouhodobému majetku, k zásobám, ke krátkodobému finančnímu majetku, k pohledávkám. Společnosti, které nemají povinnost auditu, nejsou donuceny k vytváření opravných položek, a proto může být výše jejich aktiv nadhodnocena. Nevytváření opravných položek k aktivům a tedy možný předpoklad nadhodnocených údajů ve výkazech společnosti Stavikom Ostrava s.r.o., by mohl vysvětlovat, proč se tato společnost i přes vysoké ukazatele zadluženosti nenachází v úpadku.

I přes kolísavý charakter ukazatelů finanční situace společnosti Stavikom Ostrava s.r.o., ukazatele zadluženosti a hotovostní likvidity jsou velmi nepříznivé a společnost podle nich spěje k úpadku. V posledním sledovaném roce 2008 vycházejí ukazatele stupně zadluženosti, míry zadluženosti a rentability celkového kapitálu, důsledkem záporných hodnot hospodářského výsledku a vlastního kapitálu, dokonce v záporných hodnotách, což svědčí o tom, že se situace společnosti jenom zhoršila a její zdraví je na pováženu.

Tři následující grafy zobrazují srovnání obou vybraných společností z hlediska ukazatelů zadluženosti. Na nich je vidět, že společnost Stavikom Ostrava, s.r.o., která, jak již bylo zmíněno výše, má představovat zdravou společnost, vykazuje ve většině případů mnohem vyšší zadluženost než společnost Restav, spol. s.r.o.

Nejzajímavější je rok 2008, kdy byl na společnost Restav, spol. s.r.o. podán insolvenční návrh o rozhodnutí úpadku společnosti. V tomto roce dochází ve společnosti ke zlepšení výsledků a společnost Stavikom Ostrava s.r.o. oproti ní vykazuje mnohem horší ukazatele zadluženosti.

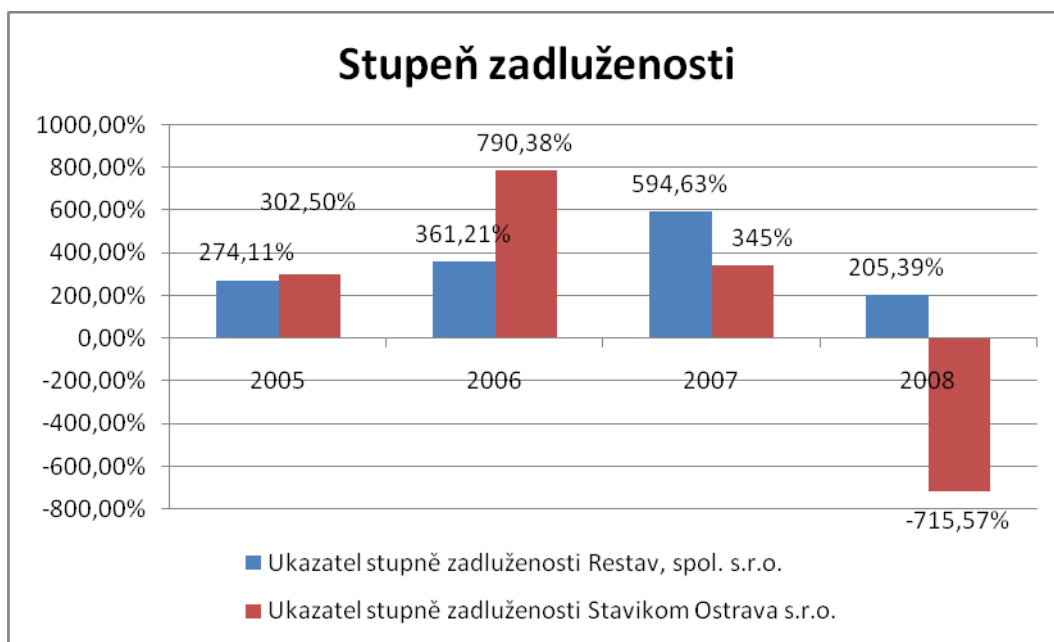
Graf 4.15 Vývoj ukazatele věřitelského rizika obou vybraných společností

Zdroj: vlastní

Podíl ukazatele věřitelského rizika by měl činit 50 %. Celkový kapitál společnosti by měl být tedy kryt z poloviny cizími a z poloviny vlastními zdroji. Z grafu 4.15 je patrné, že tento ukazatel u obou společností, kromě roku 2007 u společnosti Stavikom Ostrava s.r.o., přesahuje doporučený podíl. Restav, spol. s.r.o. i Stavikom Ostrava s.r.o. představují tedy společnosti s vyšší mírou zadluženosti.

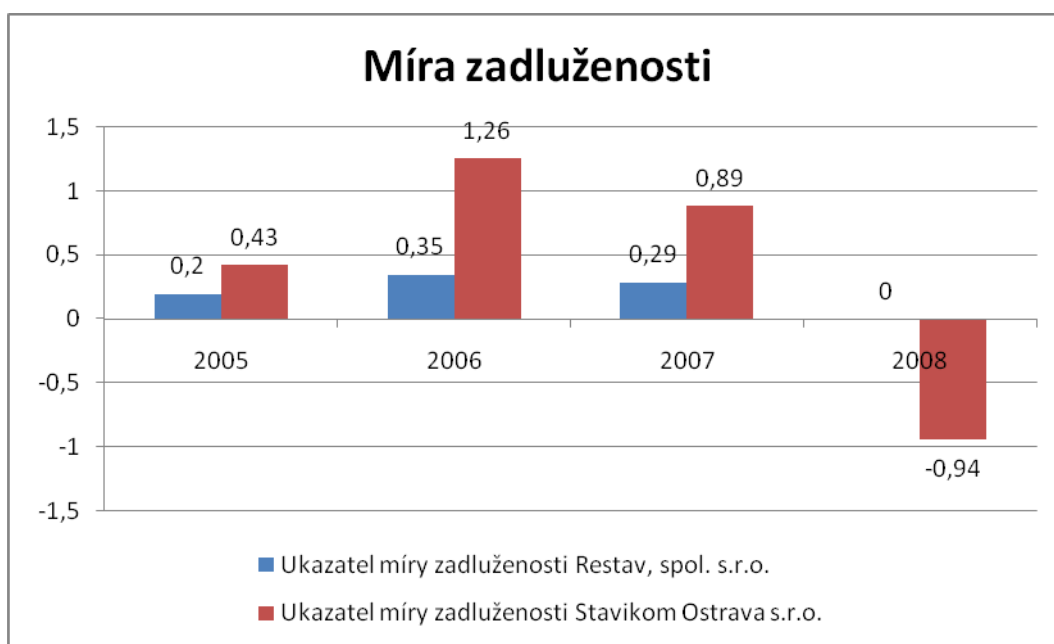
Graf 4.16 Vývoj ukazatele stupně zadluženosti obou vybraných společností

Zdroj: vlastní

Optimální hodnota ukazatele stupně zadluženosti by se měla pohybovat do 100 %. Z grafu 4.16 je vidět, že stupeň zadluženosti u obou vybraných společností převyšuje za celé sledované období optimální úroveň. Z hlediska tohoto ukazatele byla na tom, kromě roku 2007, hůř společnost Stavikom Ostrava s.r.o. Vysoká míra ukazatele stupně zadluženosti je způsobena vysokou hodnotou celkových závazků a oproti tomu nízkým podílem vlastního kapitálu.

Graf 4.17 Vývoj ukazatele míry zadluženosti obou vybraných společností

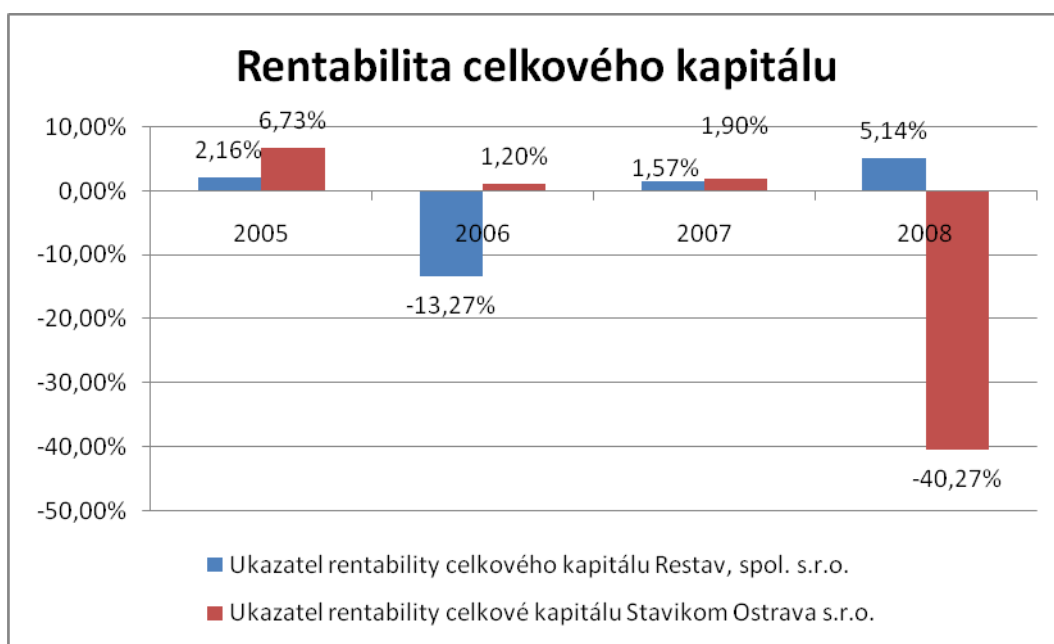

Zdroj: vlastní

Míra zadluženosti se u společnosti Restav, spol. s.r.o. po celé sledované období nachází v optimální výši. Hlavní příčinou bylo, že společnost vykazovala v dlouhodobých cizích zdrojích jen rezervy a neměla žádné další dlouhodobé závazky. Oproti tomu u společnosti Stavikom Ostrava s.r.o. ukazatel míry zadluženosti v roce 2006 doporučenou hranici 100 % překračuje a v roce 2008 se dostává až do záporných hodnot. Zvýšení ukazatele míry zadluženosti v roce 2006 bylo způsobeno růstem dlouhodobých závazků. Záporná hodnota v roce 2008 je důsledkem vykázání záporného výsledku hospodaření běžného období.

Srovnání z hlediska ukazatele rentability celkového kapitálu představuje graf 4.18. Nejhorší výsledky vykazuje společnost Stavikom Ostrava s.r.o. v roce 2008, společnost Restav, spol. s.r.o. pak v roce 2006. U obou společností byl hlavním důvodem záporný hospodářský výsledek běžného období. Nejvyšší zisk před zdaněním měla společnost Stavikom Ostrava s.r.o. v roce 2005 a společnost Restav, spol. s.r.o. v roce 2008. To se projevilo příznivě i na výši tohoto ukazatele. V těchto letech měly společnosti nejvyšší ukazatel rentability za celé sledované období.

Graf 4.18 Vývoj uk. rentability celkového kapitálu obou vybraných společností

Zdroj: vlastní

Společnost Restav, spol. s.r.o., jak již bylo uvedeno výše, představuje nezdravou společnost.

Z finanční analýzy za rok 2005 až 2007 lze vidět rostoucí trend zadluženosti společnosti Restav, s.r.o. V roce 2008 dochází ve společnosti k mírnému zlepšení, přesto stále přetrvává u ukazatele stupně zadluženosti a ukazatele věřitelského rizika vysoká úroveň zadlužení společnosti cizími zdroji. Vysoká zadluženost a neschopnost splácet své závazky vedla k úpadku společnosti.

Dne 30.10 2008 byl soudu doručen insolvenční návrh od věřitele společnosti Restav, spol. s.r.o., ve kterém věřitel navrhl rozhodnutí o úpadku dlužníka Restav, spol. s.r.o.

Společnost Restav, spol. s.r.o. se k insolvenčnímu návrhu podáním doručeným soudu dne 08.01 2009 připojila a navrhla, aby soud rozhodl o jejím úpadku a současně rozhodl o způsobu řešení úpadku konkursem. Návrh odůvodnila tím, že se nachází v úpadku, neboť má více věřitelů, peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po době splatnosti ve výši 14 257 000 Kč a peněžité závazky po dobu delší 3 měsíců po době splatnosti ve výši 10 157 000 Kč a tyto závazky není schopna plnit. Dále také uvedla, že zastavila platby podstatné části svých peněžitých

závazků a nemá prostředky pro hrazení nákladů spojených s vymáháním vlastních pohledávek.

Při zhodnocení ekonomických aspektů signalizujících úpadek společnost Restav s.r.o. splnila jak objektivní tak subjektivní hlediska platební neschopnosti. Za objektivní hledisko platební neschopnosti se považuje v souladu s insolvenčním zákonem pluralita věřitelů, dospělost peněžitých závazků. Za subjektivní hledisko se označuje neschopnost plnit závazky. Obě tyto hlediska uvádí Restav, spol. s.r. o. ve svém insolvenčním návrhu o rozhodnutí úpadku.

Dne 14.01 2009 nabylo právní moci rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě, ve kterém se zjišťuje úpadek společnosti Restav, spol. s.r.o. a na majetek společnosti se prohlašuje konkurz.

5 Závěr

Finanční analýza má pro každou společnost velký význam. Pomocí svých ukazatelů je schopna poukázat na silné a slabé stránky podniku. Na základě správně vybraných a správně interpretovaných ukazatelů jsou schopni finanční manažeři a vedení podniku činit svá rozhodnutí o budoucím vývoji podniku či hlavním směru zaměření jeho činnosti.

Cílem diplomové práce bylo vyhodnocení finanční analýzy v letech 2005 až 2008 u náhodně vybrané zdravé a nezdravé společnosti, zhodnocení finanční analýzy a její posouzení z hlediska úpadku nezdravé společnosti. U finanční analýzy společnosti Stavikom Ostrava s.r.o. která byla vybrána jako zdravá společnost, však vyšly velmi zarážející výsledky. Ukazatele zadluženosti této společnosti jsou velmi vysoké a přesahují doporučené hodnoty. V roce 2008 se dokonce, příčinou záporného hospodářského výsledku běžného období, ukazatele stupně zadluženosti, míry zadluženosti a rentability celkového kapitálu dostaly do záporných hodnot. Ukazatel věřitelského rizika byl v tomto roce ve výši 116,25 %.

Při srovnání s finanční analýzou společnosti Restav, spol. s.r.o., která je v úpadku a na jejíž majetek je vyhlášen konkurz, dopadly výsledky společnosti Stavikom Ostrava s.r.o. mnohem hůř. Příčinou může být skutečnost, že společnost Stavikom Ostrava s.r.o. na rozdíl od Restav, spol. s.r.o. nemá povinnost auditu a nevytváří opravné položky k majetku. Její aktiva můžou být tedy vyšší než ve skutečnosti a to by mohlo být vysvětlením, proč se společnost i přes velmi vysoké ukazatele zadluženosti nenachází v úpadku.

Ze stručných příloh k účetním výkazům společnosti Stavikom Ostrava s.r.o. nelze zjistit všechny dostatečné údaje k dalšímu objasnění, ale na základě skutečností, které jsem zjistila, usuzuji, že se společnost Stavikom Ostrava s.r.o. nachází již v hrozícím úpadku.

Při využití dalších metod finanční analýzy a celkovém bližším prozkoumání společnosti Stavikom Ostrava s.r.o., bychom dospěli k objasnění jejích nepříznivých výsledků a zdůvodnění, proč se ještě nenachází v insolvenčním řízení.

Při hodnocení finanční stability a i celkové finanční a ekonomické situace, ve které se společnost nachází, bychom měli mít na paměti, že se nedá vycházet jen z jednoho nebo pár ukazatelů. Na společnost bychom měli pohlížet komplexně, ze všech stran, a při hodnocení ekonomické a finanční situace využít celý soubor ukazatelů.

Seznam použité literatury

Publikace

BŘEZINOVÁ, H. *Ekonomické aspekty insolvenčního zákona*. 1. vyd. Praha: Bova Polygon, 2009. 200 s. ISBN 978-80-7273-159-6.

LANDA, M. *Jak číst finanční výkazy*. 1. vyd. Brno: Computer Press, a. s., 2008. 176 s. ISBN 978-80-251-1994-5.

PILAŘOVÁ, I; PILATOVÁ, J. *Účetní závěrka, základ daně a finanční analýza podnikatelských subjektů roku 2008*. 2. aktualiz. vyd. Praha: 1. VOX, 2008. 184 s. ISBN 978-80-86324-74-6.

SLÁDKOVÁ, E. a KOLEKTIV *Finanční účetnictví a výkaznictví*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2009. 451 s. ISBN 978-80-7357-434-5.

Internet

[Http://www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/index?sysinf.@typ=sbirka&sysinf.@strana=documentList&vypisListin.@cEkSub=508420](http://www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/index?sysinf.@typ=sbirka&sysinf.@strana=documentList&vypisListin.@cEkSub=508420) [online]. 2004 [cit. 2010-04-14]. Dostupné z WWW:<<http://www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/index?sysinf.@typ=sbirka&sysinf.@strana=documentList&vypisListin.@cEkSub=508420>>.

[Http://www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/index?sysinf.@typ=sbirka&sysinf.@strana=documentList&vypisListin.@cEkSub=301460](http://www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/index?sysinf.@typ=sbirka&sysinf.@strana=documentList&vypisListin.@cEkSub=301460) [online]. 2004 [cit. 2010-04-14]. Dostupné z WWW:<<http://www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/index?sysinf.@typ=sbirka&sysinf.@strana=documentList&vypisListin.@cEkSub=301460>>.

Seznam zkratek

aj.	a jiné
apod.	a podobně
atd.	a tak dále
č.	číslo
ČR	Česká republika
DPH	daň z přidané hodnoty
IČ	identifikační číslo
j.	jednací
Kč	koruna česká
např.	například
popř.	popřípadě
s. r. o.	společnost s ručením omezeným
spol.	společnost
tab.	tabulka
THP	technicko-hospodářský pracovník
tis.	tisíc
tj.	to je
uk.	ukazatel
v. o. s.	veřejná obchodní společnost

Seznam tabulek

Tab. 3.1	Závazky po lhůtě splatnosti společnosti Stavikom Ostrava s.r.o.
Tab. 3.2	Pohledávky po lhůtě splatnosti společnosti Restav s.r.o.
Tab. 3.3	Závazky z obchodních vztahů společnosti Restav s.r.o. k 31. 12. 2005
Tab. 3.4	Závazky z obchodních vztahů společnosti Restav s.r.o. k 31. 12. 2006
Tab. 3.5	Závazky z obchodních vztahů společnosti Restav s.r.o. k 31. 12. 2008
Tab. 4.1	Hodnoty finančních ukazatelů Stavikom Ostrava s.r.o.
Tab. 4.2	Hodnoty finančních ukazatelů Restav, spol. s.r.o.

Seznam grafů

Graf 4.1	Vývoj ukazatele rentability celkového kapitálu Stavikom Ostrava s.r.o.
Graf 4.2	Vývoj ukazatele věřitelského rizika Stavikom Ostrava s.r.o.
Graf 4.3	Vývoj ukazatele stupně zadluženosti Stavikom Ostrava s.r.o.
Graf 4.4	Vývoj ukazatele míry zadluženosti Stavikom Ostrava s.r.o.
Graf 4.5	Vývoj ukazatele hotovostní likvidity Stavikom Ostrava s.r.o.
Graf 4.6	Vývoj uk. rychlosti obratu pohledávek Stavikom Ostrava s.r.o.
Graf 4.7	Vývoj uk. doby obratu pohledávek Stavikom Ostrava s.r.o.
Graf 4.8	Vývoj ukazatele rentability celkového kapitálu Restav, spol. s.r.o.
Graf 4.9	Vývoj ukazatel věřitelského rizika Restav, spol. s.r.o.
Graf 4.10	Vývoj ukazatele stupně zadluženosti Restav, spol. s.r.o.
Graf 4.11	Vývoj ukazatele míry zadluženosti Restav, spol. s.r.o.
Graf 4.12	Vývoj ukazatele hotovostní likvidity Restav, spol. s.r.o.
Graf 4.13	Vývoj uk. rychlosti obratu pohledávek Restav, spol. s.r.o.
Graf 4.14	Vývoj ukazatele doby obratu pohledávek Restav, spol. s.r.o.
Graf 4.15	Vývoj ukazatele věřitelského rizika obou vybraných společností
Graf 4.16	Vývoj ukazatele stupně zadluženosti obou vybraných společností
Graf 4.17	Vývoj ukazatele míry zadluženosti obou vybraných společností
Graf 4.18	Vývoj uk. rentability celkového kapitálu obou vybraných společností

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně ke své vnitřní potřebě diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že jeden výtisk diplomové práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že údaje o diplomové práci, obsažené v Záznamu o závěrečné práci, umístěném v příloze mé diplomové práce, budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne

Kamila Sušovská

Adresa trvalého pobytu studenta:

J. Čapka 3090, 738 01 Frýdek - Místek

Seznam příloh

Příloha č. 1 – rozvaha za rok 2005 společnosti Restav, spol. s.r.o.

Příloha č. 2 – výkaz zisku a ztráty za rok 2005 společnosti Restav, spol. s.r.o.

Příloha č. 3 – rozvaha za rok 2006 společnosti Restav, spol. s.r.o.

Příloha č. 4 – výkaz zisku a ztráty za rok 2006 společnosti Restav, spol. s.r.o.

Příloha č. 5 – rozvaha za rok 2008 společnosti Restav, spol. s.r.o.

Příloha č. 6 – výkaz zisku a ztráty za rok 2008 společnosti Restav, spol. s.r.o.

Příloha č. 7 – rozvaha za rok 2005 společnosti Stavikom Ostrava s.r.o.

Příloha č. 8 – výkaz zisku a ztráty za rok 2005 společnosti Stavikom Ostrava s.r.o.

Příloha č. 9 – rozvaha za rok 2006 společnosti Stavikom Ostrava s.r.o.

Příloha č. 10 – výkaz zisku a ztráty za rok 2006 společnosti Stavikom Ostrava s.r.o.

Příloha č. 11 – rozvaha za rok 2007 společnosti Stavikom Ostrava s.r.o.

Příloha č. 12 – výkaz zisku a ztráty za rok 2007 společnosti Stavikom Ostrava s.r.o.

Příloha č. 13 – rozvaha za rok 2008 společnosti Stavikom Ostrava s.r.o.

Příloha č. 14 – výkaz zisku a ztráty za rok 2008 společnosti Stavikom Ostrava s.r.o.

Příloha č. 15 – přílohy k účetním výkazům společnosti Stavikom Ostrav s.r.o. a Restav, spol. s.r.o.